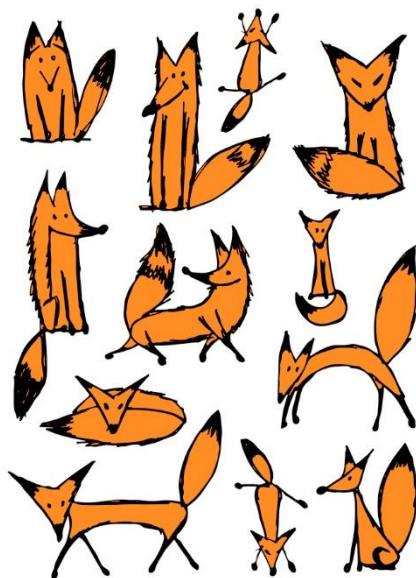

MATEŘSKÁ ŠKOLA BYSTRICE, OKR. BENEŠOV

„U lišky Bystroušky“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
Objevujeme svět s liškou Bystrouškou

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Č. j.: 25/8/2023/O1

Školní vzdělávací program Mateřské školy Bystřice byl zpracován na základě vstupní analýzy podmínek, které škola pro vzdělávací proces nabízí a na základě pravidelné evaluační činnosti. Podklady pro jeho zpracování připravil tým pedagogických pracovníků, zahrnutý jsou i náměty a vyjádření rodičovské veřejnosti, školské komise města Bystřice, taktéž náměty a návrhy provozních zaměstnanců školy, především pak v oblasti stravování.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je zpracován na základě požadavků stanovených v RVP PV.

ŠVP PV byl projednán na společné pedagogické radě dne 28. 8. 2023.

Jeho platnost je plánovaná na období 3 let s pravidelnou aktualizací na základě evaluační činnosti s účinností od 1. 9. 2023.

Autor: Mgr. Kateřina Reifová, ředitelka školy
Spoluautor: Helena Křiklánová, zástupkyně školy

„Cílem vzdělání a moudrosti je, aby člověk viděl před sebou jasnou cestu života, po ní opatrně vykročoval, pamatoval na minulost, znal přítomnost a předvídal budoucnost.“

Jan Amos Komenský

OBSAH

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	7
1 MŠ BYSTRICE.....	8
Výchozí stav	8
2 PROFILACE ŠKOLY A JEJÍ CHARAKTERISTIKA.....	9
Proč Objevujeme svět s liškou Bystrouškou.....	9
Něco málo z historie	9
Současnost	10
3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	11
3.1 Věcné podmínky.....	11
3.2 Životospráva.....	13
3.3 Zdravotní péče.....	14
3.4 Psychosociální podmínky	15
3.5 Organizace chodu školy.....	16
3.6 Řízení školy.....	18
3.7 Personální zajištění.....	19
3.8 Spoluúčast rodičů.....	21
3.9 Spolupráce se ZŠ Bystřice	22
3.10 Spolupráce s veřejností.....	23
3.11 Spolupráce se zřizovatelem	24
4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	25
4.1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd	25
4.2 Charakteristika jednotlivých tříd.....	25
5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	27
5.1 Filosofie školy	27
5.2 Formy a metody výchovy a vzdělávání – cesta k našim cílům.....	29

5.3	Plánování výchovně vzdělávacího procesu	31
5.4	Podnětné prostředí a centra aktivit.....	33
5.5	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka (cizinců).....	41
5.6	Podpůrná opatření	42
5.7	Vzdělávání dětí mimořádně nadaných	45
5.8	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	45
5.9	Vzdělávání dětí mladších tří let.....	47
5.10	Distanční vzdělávání.....	55
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	55
6.1	I. Integrovaný blok.....	57
	<i>Objevujeme svět s liškou Bystrouškou .....</i>	<i>57</i>
6.2	II. Integrovaný blok	62
	<i>Liška Bystrouška jde do zahrady, s listím si však neví rady. ....</i>	<i>62</i>
6.3	III. Integrovaný blok	67
	<i>Sněží, sněží potichu, lišky, chodte v kožichu. ....</i>	<i>67</i>
6.4	IV. Integrovaný blok.....	73
	<i>Lištičky vstávejte, jaro zase vítejte. ....</i>	<i>73</i>
6.5	V. Integrovaný blok	78
	<i>Slunce začalo hrát, na louku si pojďme liščata hrát. ....</i>	<i>78</i>
7	DÍLČÍ PROJEKTY	82
7.1	Lesní dny s liškou Bystrouškou.....	84
7.2	Zajíc Hryzálek	87
7.3	Myšák Logísek.....	91
7.4	Ježek František	93
8	EVALUACE	95
8.1	Vnitřní evaluace.....	95

Hodnocení a evaluace ředitelkou a zástupkyní školy	95
Hodnocení a evaluace pedagogy	97
Hodnocení podmínek vzdělávání	97
Výsledky vzdělávání	98
Profesní rozvoj učitele	98
8.2 Vnější evaluace	99
Hodnocení rodiči dětí.....	99
Hodnocení dětmi	99
Hodnocení zřizovatelem	99
POUŽITÉ ZDROJE	101

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název školy	MŠ Bystřice, okr. Benešov
Sídlo školy	Družstevní 422, 257 51 Bystřice
Odloučené pracoviště školy	Dr. E. Beneše 300, 257 51 Bystřice
Zřizovatel školy	město Bystřice
Název ŠVP PV	Objevujeme svět s liškou Bystrouškou
Kontakt	Tel.: + 420 702 026 580 Email: reditelka@msbystrice.cz
Webové stránky	www.msbystrice.cz
Datová schránka	rgvkphd
Platnost dokumentu	Od 1. 9. 2023 – 31. 8. 2026
Ředitelka školy	Mgr. Kateřina Reifová
Zástupkyně školy pro pedagogický proces	Helena Kříklánová
Statutární zástupce	Lucie Skřípská DiS.
Hospodářka školy	Helena Vilímková
Vedoucí kuchařka	Jana Vnoučková
Vedoucí provozu	Jana Švandová
Celkem učitelů	18
Asistent pedagoga	11
Školní asistent	1
Provozní pracovnice	3
Školník	1
Kuchařky	3
<i>*Počty zaměstnanců jsou pohyblivé dle legislativy školství a dalších podmínek. Aktuální informace o týmu pracovníků školy na daný školní rok je vždy zveřejněna na webových stránkách školy.</i>	

1 MŠ BYSTRICE

Výchozí stav

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Inovativní škola, úspěch pro každého. ❖ Prostředí podporující individualizaci vzdělávání. ❖ Pedagogický tým. ❖ Pro inkluzivní prostředí. ❖ Pedagogická diagnostika. ❖ Materiální vybavení školy. ❖ Spolupráce se zřizovatelem. 		<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ PR školy. ❖ Využívání formativního hodnocení. ❖ Nižší míra spolupráce ZŠ a MŠ. ❖ Neochota kuchařek o inovativní přístupy ke stravování. 	
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Rodinné centrum Kulíšek. ❖ Založení Lesní mateřské školy. ❖ Přístavba dalších 3 tříd. 		<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Vysoká nemocnost zaměstnanců. ❖ Nedostačující kapacita školy v roce 2025. ❖ Ekonomická situace školství. 	
<p>Strategie a taktika:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Úzká spolupráce se zřizovatelem školy. ❖ Otevřená a partnerská komunikace, aktivně naslouchat potřebám všech aktérů. ❖ Vyhledávat nové příležitosti, projekty. ❖ Kvalitní další vzdělávání pedagogických pracovníků ❖ Udržet kvalitní a stálý tým. 		
<p>Hlavní cíl pro školní rok 2023/2024:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vybudování Rodinného centra Kulíšek ❖ Vybudování LMŠ od září 2024 ❖ Dokončit projektovou přípravu na přístavbu MŠ. ❖ Udržet a zachovat kvalitu provozu školy. 		

2 PROFILACE ŠKOLY A JEJÍ CHARAKTERISTIKA

Proč Objevujeme svět s liškou Bystrouškou

Jedna stará legenda praví, že skutečná liška Bystrouška žila na hájovně u obce Veselí u Šumperku. Díky nepřátelskému prostředí zdejších lidí zaměřenému právě proti liškám, se tak liška Bystrouška rozhodla najít nový domov. Šla dlouhé dny a týdny, byla vyčerpaná a hladová. I tu narazila na krásnou bystřinu (dnešní potok Bystrý) a nezníčenou přírodu. Když se z potoku napila, stal se zázrak. Začala rozumět řeči lidí. Protože byla velice chytrá a zvědavá a měla hlavu plnou nápadů, zdejší lidé si ji rychle oblíbili a zamilovali. Liška Bystrouška mnohým z nich pomohla a dobře poradila. Časem byla široko daleko vyhledávanou odbornicí, obzvláště v oblasti zemědělství, lesnictví, chovu zvířat a pěstování rostlin. Nebylo snad nic, s čím by si tato liška neporadila. Na její počest, zde lidé později postavili město, které pojmenovali Bystřice.

Něco málo z historie

Mateřská škola v Bystřici, Družstevní 422 byla postavena v roce 1979 jako podniková mateřská škola podniku Narex Bystřice. Původně zde byly pouze dvě třídy pro 60 dětí. Začátkem 90. let vznikla z bytu školníka další malá třída, čímž se kapacita školy zvýšila na 78 dětí.

Od 1. ledna 2003 má škola právní subjektivitu.

Vzhledem k velkému počtu předškolních dětí ve městě se zřizovatel rozhodl pro další navýšení kapacity. K původní budově tak byla přistavěna nová budova, ve které vznikly další dvě velké moderní třídy s příslušenstvím. Provoz zde byl zahájen 1. září 2007. Kapacita školy tak byla navýšena na 130 dětí v pěti třídách.

Tato kapacita však stále nedokázala pokrýt příjem tříletých dětí. Proto zřizovatel přistoupil ke zbudování odloučeného pracoviště. Na střeše školní kuchyně a jídelny místní základní školy tak byla vybudována nástavba. Tak byl 1. dubna 2014 zahájen provoz odloučeného pracoviště dalších dvou tříd. Prostory a architektonické uzpůsobení nástavby (příkré dlouhé schody), jsou však vhodné pouze pro děti starší (předškolní). Proto je momentálně odloučené pracoviště využíváno k výchově a vzdělávání předškolních dětí. Kapacita školy tak v roce 2014 vzrostla na celkem 186 dětí, v 7 třídách.

V roce 2019 jsme pro nedostatek dětí snížili počet tříd na 6, s celkovou kapacitou 158 dětí. Uzavřena byla třída na odloučeném pracovišti.

Současnost

V současné době má MŠ Bystřice celkem 6 tříd. Pět z nich se nachází na hlavní budově a jedna třída je na odloučeném pracovišti v budově místní základní školy.

Součástí hlavní budovy je školní kuchyně a prádelna. Vybavení školní kuchyně je postupně obměňováno a modernizováno, dle finančních možností zřizovatele.

Pracovnicí vlastní prádelny je zajištěna veškerá péče o lůžkoviny, ručníky a další prádlo MŠ a ŠJ.

Školní zahrada na hlavní budově nabízí velké možnosti pobytu dětí v jakémkoli ročním období. Součástí školní zahrady je i dětské dopravní hřiště.

Původní vzrostlé stromy poskytují v parných dnech stinná zákoutí, kopec v zimě umožňuje sáňkování. V části zahrady byla ponechána volná plocha, kterou využíváme na míčové hry a akce pořádané naší MŠ pro veřejnost.

Nevýhodou polohy MŠ je absence lesního porostu a louky v blízkosti MŠ. Les je vzdálen 45 min. chůze. Okolí MŠ tak ne zcela vyhovuje naplňování EVVO. Právě proto vnímáme zahradu jako jednu z priorit pro naplňování cílů RVP PV. Při pěkném počasí přesouváme většinu činností ven.

V posledních letech se podařilo zahradu vybavit novými herními prvky. Dalším cílem bude na zahradě zřizovat koutky vhodné pro vzdělávání a bádání dětí, jejich relaxaci. Pro další období již máme připraveny nové záměry a cíle, které budou zaměřené právě na podporu terénního vzdělávání a naplňování našich cílů v oblasti environmentálního vzdělávání dětí.

Umístění naší školy je v sídlišti města. Město Bystřice je obklopeno železniční tratí a rychlostní silnicí, která spojuje Prahu s jihem. Silniční provoz ve městě i v jeho blízkém okolí je silný a život ve městě zatěžuje. Proto je jednou z priorit MŠ dopravní výchova, která slouží jako prevence pro snižování dětských úrazů. Díky zbudovanému dopravnímu hřišti, které je součástí školní zahrady, tak pravidelně s dětmi dle metodiky Dopravní výchovy můžeme děti učit bezpečnému chování na komunikacích v různých rolích (chodec, cyklista, pasažér atd.).

Záměry

Hlavní budova

- V kuchyni pořízení nové vzduchotechniky.
- V prostoru bývalé kotelny vybudovat polytechnickou dílnu.
- Zastřešit lodžii u třídy Tygrů.
- Vybudovat venkovní toalety na malé zahradě.
- Zřízení pítek pro děti na zahradě.
- Zbudování venkovní zastřešené učebny.
- Nový povrch dopravního hřiště.

Odloučené pracoviště

- Co nejvíce organizaci třídy Lvíčat uzpůsobit dle potřeb dětí.
- V rámci současné situace vybavit více venkovní hřiště a přilehlou plochu pro vzdělávání dětí.

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Tento blok vymezuje podmínky vzdělávání s dílčími záměry, které bychom chtěli dle možností ročních prováděcích plánů naplnit, abychom v této oblasti postupně dosáhli optimálního stavu pro vlastní vzdělávací proces.

3.1 Věcné podmínky

Hlavní budova

Prostory mateřské školy jsou vyhovující. Každá třída se skládá ze dvou částí. V jedné části je linoleum, stolečky a židličky. Tato část je využívána pro stravování dětí a pro tvořivé činnosti, kreslení a malování. Druhá část je s kobercem, nazýváme jí herna. V herně jsou v rámci dosavadních možností vytvořena centra aktivit, děti si mohou volně hračky brát z poliček a úložných boxů. V této části také probíhá ranní tělovýchovná chvílka či pohybové hry. Ke každé třídě také přiléhá sociální zařízení s toaletami, umyvadly a sprchovým koutem a přípravná kuchyňka, z které je distribuována strava přímo dětem. Součástí každé třídy je také sklad lehátek a lůžkovin, sklad pro výtvarný materiál a bývalá izolace, která je v každé třídě využívána jiným způsobem.

Jediná Žlutá třída Tygrů je metrážně menší, proto má maximální kapacitu 18 dětí. V této třídě není přípravná kuchyňka, ani sklad lehátek lůžkovin a izolace. Děti z této třídy dochází na obědy do určené třídy. Svačiny probíhají ve třídě. Svačina a pití je dětem do třídy dovezeno na servírovacím vozíku.

Vybavení tříd je díky finančním dotacím z EU a zřizovatele vyhovující a umožňuje práci v centrech aktivit.

Záměry

- Průběžně obměňovat hračky, knihy, materiál i nábytek.

Odloučené pracoviště

Tento prostor byl zřizovatelem již od počátku budován se záměrem multifunkčnosti. Pro případ, že by MŠ do budoucna kapacity této třídy nenaplnila, by tyto prostory byly využívány družinou či zájmovým klubem ZŠ.

Z tohoto důvodu jsou prostory na odloučeném pracovišti ne zcela vyhovující pro provoz mateřské školy. Stěny tříd jsou z větší části prosklené, což znemožňuje využívání nábytku a skříní. Prostor herny je velký, není nikterak členěný, děti nemají dostatečné soukromí pro hru či relaxaci.

Lehátka jsou v prostoru třídy, není žádná další samostatná místnost, kde by mohly probíhat individuální schůzky s rodiči či diagnostika dítěte, logopedie.

Schody, které vedou ven a do školní jídelny jsou strmé a musí se zde dbát zvýšené bezpečnosti dětí.

Venkovní atrium před třídou umožňuje pobyt, hry a činnosti dětí venku, také jsou tu truhlíky na pěstování.

I přes všechna tato úskalí, ale samozřejmě prostory hlavní budovy i odloučeného pracoviště zajišťují bezpečné prostředí, které udržujeme v takovém stavu, aby zcela odpovídalo všem hygienickým a legislativním normám pro provozování mateřské školy.

Záměry

- Dostatečně vybavit hračkami na pobyt venku.

3.2 Životospráva

Stravování dětí na hlavní budově MŠ je zajišťován vlastní školní kuchyní. Děti z odloučeného pracoviště se stravují v jídelně základní školy. Na hlavní budovu dochází na stravování v době prázdnin nebo ředitelského volna na základní škole.

I v této oblasti aktivně hledáme cesty, jak nejlépe zajistit kvalitní stravu pro děti předškolního věku. Jednou z cest je i stálé sebevzdělávání personálu školní kuchyně, prostřednictvím účasti na republikové konferenci školního stravování, seminářů v oblasti stravování, e-learningových kurzů na webu Školní jídelny, dále také čtením odborných textů a časopisů.

Stravování v naší mateřské škole se řídí platnou legislativou v této oblasti.

Důraz je kladen na kvalitní výběr potravin a nápojů, na správnou, ale pestrou skladbu jídelníčku, hledání a zavádění nových receptur, které jsou dalším zpestřením a reagují na nejnovější trendy ve stravování. Zaměstnanci školní kuchyně úzce spolupracují s pedagogickým personálem a hledají stále nové formy, jak dětem zprostředkovat návyky a možnosti zdravého stravování a životního stylu s jejich spoluúčastí. Také se snažíme, aby byl jídelníček doplňoval konkrétní činnosti či projekty z ŠVP.

Snažíme se, aby děti měli možnost volby, jak ve výběru např. druhu ovoce a zeleniny, druhu nápoje či množství jídla.

Provozní řád školy nastavuje interval mezi podávanými jídly. Děti se spolupodílejí na přípravě stolování. Naším záměrem je, aby stolování nevnímaly jen jako nutný příjem potravy, ale jako společenský akt, který přináší i další hodnoty. Aby se děti naučily pravidlům obvyklým v naší společnosti a účtě k jídlu.

Proto s dětmi zařazujeme do výchovně vzdělávacího procesu vaření a pečení, přípravy pomazánek, moštování, chystání slavnostních tabulí u příležitostí oslav a společných akcí s rodiči.

Zároveň chceme, aby děti mohly být u stolování zcela samostatné, samozřejmě s ohledem na věk dětí. Starší děti si na stůl chystají zcela sami, přináší a nalévají si nápoje, mladším dětem samozřejmě se vším dopomáháme.

Také zařazujeme různé projektové dny (zvěřinové hody, mezinárodní dne kuchařů apod.), kdy je propojení kuchyně a tříd žádoucí a velice oblíbené. Také docházíme na návštěvy kuchyně, kde se děti seznamují s jednotlivými zvláštními surovinami.

Školní kuchyně také učitelkám vychází vstříc a při Lesních dnech svačinky chystá sebou do terénu.

Po celý den je v MŠ zajištěn pitný režim, který upřesněn v TVP jednotlivých třídách.

Donáška a konzumace potravin z domova v rámci pobytu dítěte v MŠ je zakázána. Součástí života školy jsou samozřejmě různé slavnosti, které jsou organizovány společně s rodiči. V těchto případech jsou vždy nastavená pravidla pro přípravu slavnostního menu a organizace akce společně s rodiči.

Mateřská škola je vstřícná při řešení problémů s omezením konzumace některých potravin u dětí, které mají diagnostikováno zdravotní omezení či potravinové alergie. V těchto případech vycházíme z platné legislativy a postupujeme podle daných doporučení. I zde je prioritní spolupráce rodiny a školy.

Záměry

- Navázat dobrou spolupráci s rodinou v oblasti zdravého stravování.
- Využívat situačního učení, hledat možnosti přímé spolupráce dětí při přípravě stolování a jídla.
- Vytvářet u dětí základy společenského chování v oblasti stravování.
- Naučit děti vnímat hodnotu potravin.

3.3 Zdravotní péče

Do mateřské školy jsou přijímány pouze zdravé děti, bez zjevné známky onemocnění.

Učitelky nesmí dětem podávat jakékoli léky, pouze ve výjimečných případech, pokud to vyžaduje zdravotní stav dítěte, a to pouze na základě potvrzení lékaře a po konzultaci s ředitelkou školy.

Při úrazu či náhlém onemocnění zajistí učitelka potřebnou péči a pomoc a neprodleně informuje telefonicky zákonného zástupce.

Naším záměrem je dětem poskytnout v co největší možné míře v rámci zdravého životního stylu pobyt a pohyb venku. Samozřejmě při pobytu venku dodržujeme veškerá hygienická nařízení. Zde je velice důležitá spolupráce s rodinou, která dětem zajišťuje vhodné oblečení, obuv a vybavení pro pobyt venku.

Do denního programu jsou každý den začleňovány tělovýchovné chvílky se zdravotními cviky a dále již zmiňovaný přirozený pohyb zejména při pobytu venku.

3.4 Psychosociální podmínky

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci.

Rodiče mají možnost přivádět své dítě do mateřské školy dle svých potřeb. Doporučená doba příchodu je v 8.00hod. z důvodu zajištění plynulosti programu dne. Pokud je potřeba určité včasnosti příchodu, jsou na tuto skutečnost rodiče vždy předem upozorněni. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho dobu venku, s ohledem na aktuální stav počasí (mráz pod 10 stupňů, náledí, silný vítr, inverze apod.). Situaci vyhodnocuje učitelka, případně konzultuje s vedením školy.

Doba odpočinku a relaxace vychází z věkových a individuálních potřeb dětí. Děti nejsou ke spánku nuceny, po relaxační chvílce mají děti možnost klidových činností, které umožňují ostatním dětem spát podle potřeby. Relaxační chvílka trvá 20–30 min., kdy děti relaxují na připravených lehátkách. V této chvílce se dětem čte, pouští se relaxační hudba nebo mluvené slovo. Ti, kteří nepotřebují delší chvíli relaxace, si mohou zvolit klidovou činnost, kterou nebudou rušit spící děti. Předškolní děti se v II. pololetí již nepřevlékají do pyžama, relaxují na lehátku s knihou.

Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mohou kdykoli relaxovat v klidných koutcích třídy.

Nově příchozím dětem nabízíme adaptační proces. Adaptace se dělí na dvě části – před vstupem do MŠ a po nástupu do MŠ.

Před nástupem mají rodiče možnost s dětmi školu navštívit na akcích školy a na tzv. Miniškoličce, což je 1x za 14dní vyhrazená doba pro volný vstup rodičů s dětmi do předem určené třídy, kde si učitelka připraví pro děti krátký program. Při nástupu do MŠ mají rodiče možnost vstupu do třídy. Další adaptace je volena na individuálních potřebách dítěte a zvyklostech v rodině.

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se cítily bezpečně a spokojeně. Všechny děti v mateřské škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí vyplývajících z řádu chování norem a pravidel, které jsou ve škole stanoveny. Péče o děti je

podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou partnerskou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Postupně vyřazujeme z činností nezdravé soutěžení a soupeření a činnostmi děti více vybízíme a motivujeme k vzájemné spolupráci a prosociálnímu chování. Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, děti učíme poznat, pojmenovat a pracovat se svými emocemi. Podporujeme zdravé sebevědomí dítěte, učíme ho pracovat jak samostatně, tak ve skupině. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

Děti se podílí na spoluvytváření jasných pravidel chování jak v rámci školy, tak jednotlivých tříd, která přispívají k formování vyrovnaných přátelských kolektivů, kde se každý cítí přijímán, podporován a milován. Děti jsou vedeny k tomu, aby si vzájemně pomáhaly, podporovaly se, chránily. Pro vytváření jednotlivých pravidel používáme piktogramy či symboly. Pedagogové se dostatečně věnují vzájemným vztahům dětí ve třídě, nenásilně tyto vztahy formují a ovlivňují prosociálním směrem a doplňují vzdělávací nabídku o činnosti, které splní záměry dílčího projektu „Zajíc Hryzálek“.

Záměry

- Navázat úzkou spoluprací s rodinou před vstupem a na začátku pobytu dítěte v MŠ, vytvořit podmínky pro dobrou komunikaci, dostatečné informování rodičů, které pomůže ke vzájemné důvěře.
- Minimalizovat negativní vlivy, které mohou ovlivnit dobrou adaptaci dítěte.
- Formou samostudia či DVPP získávat nové poznatky o vhodných metodách a přístupech, které zajistí partnerské přístupy a efektivní komunikaci a dodržování vzájemně domluvených pravidel.
- Včas registrovat sociálně patologické projevy dítěte či rodiny a dále s riziky pracovat.

3.5 Organizace chodu školy

Organizace chodu mateřské školy se řídí směrnicemi ředitelky školy, provozním a školním řádem a dalšími právními předpisy.

Školní řád vymezuje práva a povinnosti zákonných zástupců, kterými jsou povinni se řídit.

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí Školským zákonem, Vyhláškou o předškolním vzdělávání č. vyhláška č. 280/2016 Sb. a směrnicí školy o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. Veškeré informace a náležitosti vč. Přihlášky ke vzdělávání, jsou vždy ke stažení

na webových stránkách školy. Termín zápisu je organizován dle vyhlášky v první polovině měsíce května. Přesný termín podávání žádosti – zápisu, je vždy dostatečně dopředu uveřejněn na webových stránkách školy, v místním tisku, na vývěsce školy u městského úřadu a vyhlášen místním rozhlasem.

Provoz školy je od 6,15 – 16,30 hod.

Na hlavní budově je v 6,15 hod. otevřena „sběrná“ Červená třída Berušek, kde jsou všechny děti společně až do 7,00 hod., kdy si je učitelky odvádí do kmenových tříd. V kmenových třídách jsou děti do 15, 30 hod. nebo 15,45 hod. (upřesněno v TVP) a poté opět přechází do „sběrné“ třídy, která je otevřena do 16,30 hod.

Na odloučeném pracovišti je provoz třídy taktéž zajištěn od 6,15 hod. – 16,30,00 hod.

Umístění dětí je od 3–5 let heterogenní, od 5–7 let je uspořádání homogenní. Umístění dětí do jednotlivých tříd vychází z jejich potřeb a individuálních schopností, popř. přání rodičů nebo v případě společného vzdělávání dle technického vybavení jednotlivých tříd. Vždy se rozhodujeme v nejvyšším zájmu dítěte.

Vzdělávací nabídka pro každý den je upravena tak, aby poměr mezi řízenými, nepřímo řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený, respektoval individuální schopnosti a dovednosti dítěte a poskytoval pestré a podnětné prostředí.

Denní program tříd je „rozvolněný“, vychází zásadně z aktuální situace a potřeb dětí, popř. nahodilých situací, které nám poskytnou zajímavý námět na činnost. Program respektuje intervaly mezi jídly a dobu relaxace. Časové rozvržení je v kompetenci každé třídy dle jejich specifik a je zapracováno v TVP.

Odpočinek a relaxace dětí je možná po celý den, po obědě je odpočinek korigován podle individuálních potřeb každého dítěte a je uspořádán tak, aby byl umožněn jak spánek, tak klidové činnosti dětí, které nemají potřebu spánku.

V nejvyšší možné míře je využíváno pobytu venku, na zahradě či okolí MŠ. V této době je využíváno terénní a prožitkové učení, tak spontánní činnosti dětí jak individuální, tak skupinové. Také pobyt venku využíváme ke sportování (sezónní sporty) a pohybovým aktivitám, které nám prostor ve třídách neumožňuje. V co největší možné míře dětem dopřáváme venku manipulaci s přírodninami, vodou, blátem, klacíky a tím rozvíjíme jejich manuální zručnost. Při překonávání přírodních překážek se také děti učí koordinaci pohybů a ovládání těla a také odhadování vlastních sil a případných nebezpečí.

Doplňkové aktivity, které jsou společně plánované s rodiči na daný školní rok, jsou součástí TVP a jsou zařazovány jak v dopoledních, tak odpoledních hodinách, popř. o víkendech. Tyto aktivity vždy navazují na integrované bloky a vhodně doplňují či zpestřují vzdělávací nabídku.

V případě organizování výletů je organizace dne uzpůsobena tak, aby co nejvíce vyhovovala potřebám dětí a umožnila co největší míru využití pořádané akce.

Záměry

- Na základě evaluační činnosti zkvalitňovat organizaci chodu školy, prolínání doplňkových programů.
- Přizpůsobit co nejvíce program dne potřebám dětí a rodičů.
- Zajistit rovné přístupy ke vzdělávání pro všechny děti.
- Dbát na vyváženost řízených a neřízených činností.
- Využívat situačního učení při všech příležitostech.

3.6 Řízení školy

Organizační řád a směrnice ředitele školy vymezují jasná pravidla a kompetence jednotlivých zaměstnanců školy. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.

Ředitelka vytváří prostor pro spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance, názor a myšlenka každého zaměstnance je přijímána, všichni mají spolurozhodující hlas, všichni se podílí na dění v mateřské škole. Náplně práce nastavují jasné kompetence, pravidla a zároveň vymezují jasnou odpovědnost v plnění stanovených úkolů. Pedagogové mají také jako součást pracovní náplně Demokratická kritéria pro práci učitelky MŠ, kde jsou v obecné rovině nastavena pravidla přístupu k dětem, rodičům a veřejnosti. Dodržování těchto zásad je také zjišťováno při hospitacích na třídách.

Tvorba ŠVP PV je výsledkem celého týmu školy, včetně provozních zaměstnanců, vychází z podrobné analýzy a výstupů evaluačních nástrojů.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců školy, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě odvedené práce.

Výsledky evaluace jsou vždy přijímány jako podnět k další a lepší cestě při výchově a vzdělávání dětí.

Ve škole je zaveden funkční informační systém. Pro styk s veřejností a rodiči slouží nejvíce webové stránky školy a nástěnky ve vestibulech, pro komunikaci se zaměstnanci je využíván vnitřní komunikační systém Správa MŠ. Pro pedagogické i nepedagogické pracovníky jsou organizovány pravidelné provozní porady (dle potřeby). Pedagogické rady jsou svolávány 4 x ročně za účelem podpory týmové práce a řešení problémů. Harmonogram pedagogických rad je nastaven na začátku každého školního roku.

Mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem, orgány veřejné správy a samosprávy, pediatrem, zástupci školské komise města Bystřice, pracovníky PPP Benešov, OSPOS Benešov.

Záměry

- Vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů ŠVP PV.
- Vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se bude dítě v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy mezi všemi zaměstnanci.
- Společně naplňovat vizi MŠ.
- Profesionální rozvoj a profilaci vnímat jako nedílnou součást práce.
- Pracovat na sebepoznávání a funkční partnerské komunikaci nejen s dětmi, ale všemi aktéry.
- Využívat všechny příležitosti k prezentaci školy.

3.7 Personální zajištění

V mateřské škole pracuje v současné době 18 učitelek, 16 z nich splňuje požadovanou kvalifikaci. Jedna učitelka si vzdělání doplňuje, druhá nekvalifikovaná působí na 0,2 úvazku, a to pouze při odpoledních činnostech.

K pedagogickému týmu patří také 11 asistentů pedagoga. Z dotací EU máme také personální podporu v podobě školního asistenta.

Aktuální stav zaměstnanců vč. jejich kvalifikací naleznete na webových stránkách školy.

Všichni pedagogové se stále sebevzdělávají, maximálně využívají nabídek různých vzdělávacích institucí.

Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, vychází z evaluační a hospitační činnosti ředitelky a zástupkyně školy a požadavků na jednotlivé profilace, ke kterým škola směřuje.

V provozu pracují 3 uklízečky, ve školní kuchyni pracuje hospodářka a 2,5 kuchařky.

Na částečný úvazek ve škole také působí pan školník.

Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu, včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti a trendů v pedagogice.

Každá iniciativa pedagogů, která souvisí se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu je vítána a maximálně podpořena. Práce celého týmu se opírá o pedagogické zásady. Rozvrh přímé pedagogické práce je řešen rovnoměrným rozvržením, ve stále se opakujících cyklech sudého a lichého týdne. Jeho nastavení je co nejvíce uzpůsobeno tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická práce s dětmi.

Kvalita vzdělávání a osobního růstu každého pedagoga je podpořen a směřován dobrovolným Plánem osobního rozvoje a zhodnocením kompetencí učitelky MŠ, osobními pohovory s vedením školy, působením supervizora či mentora. Zjištěné skutečnosti pak slouží k vytvoření potřebného zázemí a podmínek pro další školní rok, které může vedení školy poskytnout. Tím dochází k cílenému profesnímu růstu jednotlivých pedagogů. Sebereflexe pedagoga, jeho vzdělávacího procesu a výsledky vzdělávání jsou vnímány jako nedílná součást vlastní přípravy pedagoga.

Rizika

- Financování školství z úrovně MŠMT.
- Nedostatek financí na proplácení nadúvazkových hodin vzniklých při zajištění zástupu po dobu vzdělávání pedagogů.
- Nedostačující finanční prostředky na DVPP.
- Vysoký počet zaměstnanců na rodičovské dovolené.
- Vysoká nemocnost zaměstnanců, zejména pedagogických.

Záměry

- Podpořit jednotlivé profilace pedagogů.
- Podporovat celý pedagogický tým v profesním rozvoji a jednotlivých profilacích prostřednictvím Plánů osobního rozvoje a Profesního portfolia.
- K profesionalitě začít využívat nejen odbornou literaturu a semináře, ale také sdílení zkušeností, vzájemné náslechy v hodinách.
- Podpořit studium pro logopedické asistenty mezi pedagogy.
- Zajistit kvalifikovanost celého týmu.

3.8 Spoluúčast rodičů

Naší prioritou je navázat úzkou spolupráci s rodinou. Již při podávání přihlášky ke vzdělávání v naší škole mají rodiče možnost nahlédnout do prostor školy a jsou prostřednictvím webových stránek školy dostatečně informováni o profilaci a vizi školy, průběhu dne v MŠ, mohou se seznámit se školním řádem, nahlédnout na webové stránky jednotlivých tříd apod.

Zřizovatel zřídil Školskou komisi města Bystřice, jakožto poradní orgán rady ve věcech vzdělávání v MŠ. Školská komise je tak jedním z možných nositelů informací od rodičů k vedení školy a obráceně. Tím není nikterak omezena nebo ohrožena přímá komunikace rodičů s ředitelstvem školy či pedagogy. Cílem a účelem je právě přímé spolupodílení na vzdělávání dětí v naší mateřské škole. Dosud zatím nikdo z rodičů nevyužil možnosti komunikovat se školou přes tuto komisi.

Dalším krokem ke spolupráci a vzájemné pomoci je vstupní dotazník, který rodiče odevzdávají při vstupu dítěte do MŠ. V tomto dotazníku mají rodiče možnost nás seznámit s dosavadními zvyklostmi a potřebami svého dítěte. Vše je založeno na dobrovolnosti a osobní aktivitě každého rodiče. Plně respektujeme citlivé informace a chráníme soukromí každé rodiny.

Velký důraz klademe na vzájemnou spolupráci právě v období adaptace dítěte, jak před nástupem, tak po nástupu do školy – viz. článek 3.4. Psychosociální podmínky.

V měsíci červnu organizujeme specializované informační schůzky pro rodiče nově přijatých dětí a dětí předškolních. Následně probíhají v měsíci září třídní schůzky na jednotlivých třídách.

Rodiče mají průběhem celého školního roku možnost s námi strávit čas v MŠ. Jak v odpoledních, tak odpoledních hodinách, kdy mohou třídu navštívit i se sourozenci. Další společné aktivity vycházejí z integrovaných bloků a probíhají většinou formou různých projektových dnů, dílniček, vycházek, drakiád, průvodů atd. Podrobnosti ke konkrétním akcím třídy naleznete v TVP jednotlivých tříd.

Rodiče mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek, jak anonymně nebo prostřednictvím Školské komise města nebo emailem, telefonicky.

Rodiče také mají možnost na začátku školního roku požádat o zasílání aktualizovaných informací na webu školy a jednotlivých tříd. Rodiče tak vždy dostanou do svého emailu včas veškeré důležité informace.

Také je využíváno 1x ročně anonymního dotazníkového šetření u rodičovské veřejnosti, s jehož výsledky jsou rodiče seznámeni na webu školy.

Pro přímý kontakt s rodiči jsou určeny pravidelné konzultační hodiny na jednotlivých třídách, jejichž čas a periodika je odlišná a je upřesněna v TVP jednotlivých tříd. Smyslem těchto dobrovolných konzultací je především předat rodičům aktuální informace o pokrocích dítěte, najít společná řešení případných obtíží nebo formu podpory dítěte. U předškolních dětí jsou v období před zápisem do ZŠ tato sezení určena hlavně pro sdělení výsledků pedagogické diagnostiky s ohledem na školní zralost a připravenost.

Ředitelství školy umožňuje rodičům přímou konzultaci či rozhovor po předešlé domluvě kdykoli i mimo provozní dobu MŠ.

Záměry

- Neustále vylepšovat komunikační a informační systém.
- Dodržovat společná pravidla, která zajistí oběma stranám partnerské přístupy a jasné kompetence.

3.9 Spolupráce se ZŠ Bystřice

Spolupráce s místní základní školou je pro nás samozřejmostí, přijímáme jakékoli podněty z jejich strany a je pro nás důležitá úspěšnost našich dětí v ZŠ.

Jak ZŠ, tak MŠ neustále vytváří nové možnosti vzájemného poznávání a formy možné spolupráce. Vzhledem k tomu, že se naše odloučené pracoviště nachází v prostorách ZŠ a děti z MŠ se stravují v jídelně ZŠ je tak zpětná vazba od pedagogů ZŠ současných prvňáčků, našich bývalých předškoláků každodenní a přínosná. Naši současní předškoláci mají celý školní rok možnost poznat školní zahradu ZŠ, jídelnu ZŠ, tělocvičnu ZŠ a víme, že jim to značně usnadňuje adaptaci v první třídě.

Samozřejmě pořádáme besedy pro rodiče budoucích prvňáků s učitelkami, k zápisu děti posíláme s deníkem, který slouží jako portfolio dítěte, kde má možnost učitelka na zápisu nahlédnout do našich poznámek o dítěti a prohlédnout si průřez pracemi dítěte za poslední půl rok.

Také pořádáme náslechové hodiny budoucích prvňáčků v hodinách a pořádáme besedy se současnými prvňáčky, kteří nám do MŠ chodí vyprávět, jak to v té „velké“ škole vypadá a funguje, co je tam baví apod.

Rodiče mají možnost seznámit se s prostory ZŠ ve Dni otevřených dveří nebo po individuální domluvě se mohou jít podívat přímo do vyučovací hodiny.

Před samotným zápisem do ZŠ pořádáme v MŠ „Zápis na nečisto“, jehož smyslem je zbavit rodiče i děti případné nervozity a strachu ze selhání.

ZŠ a MŠ je také domluvena na spolupráci při větších akcích školy, na které se vzájemně zveme.

Záměry

- Hledat nové možnosti spolupráce – např. projekt Škola před školou.
- Předávat si informace zejména při přechodu integrovaného dítěte na ZŠ.
- Nastavit kritéria budoucích prvňáčků od učitelek prvních tříd – priority činností a schopností, které by děti měly ovládat.
- Předávat informace o možných či doporučených odkladech školní docházky.

3.10 Spolupráce s veřejností

Škola dosud spolupracuje s Informačním a kulturním centrem města Bystřice, dále s místní městskou knihovnou, místním městským úřadem, divadlem U Jelena, pedagogicko psychologickou poradnou v Benešově, městskou policií a veřejnými službami (sběrný dvůr), dobrovolnými hasiči, lékaři, policií apod.

Spolupráce s knihovnou a divadlem nám pomáhá u dětí vytvářet základní kulturní hodnoty a žádoucí společenské postoje v této oblasti. Divadlo je také místem, kam chodíme na různá představení nebo sami představení pořádáme.

Knihovnu využíváme nejen na zapůjčování knih, ale také jejích akcí a projektových dnů k různým příležitostem.

Na sběrném dvoře pak získáváme zajímavé materiály pro naše tvoření a také se chodíme dívat, jak se třídí odpad, apod. v rámci naplňování cílů EVVO.

S městskou policií spolupracujeme při akcích na dopravním hřišti nebo besedách o bezpečnosti.

Na městském úřadě mají naši předškoláci každoročně besedu s panem starostou, který je interaktivní formou blíže seznámí s naším městem, a dobrovolníci si mohou vyzkoušet oddací obřad – Svatbu na nečisto.

Dále využíváme nabídky místních spolků a organizací i jednotlivců, jejichž akce, besedy, výstavy či exkurze by mohly zajímavě doplnit vzdělávací program školy. Jedná se zejména o chovatele, včelaře nebo myslivce nebo ukázky rukodělných prací.

Velice přínosná je aktivní účast při plánování a realizaci Místního akčního plánu ve spolupráci s Posázavím o.p.s. V rámci tohoto plánu je pro pedagogy a děti organizováno mnoho zajímavých akcí a projektů, je vytvářen prostor pro společné sdílení i vzdělávací akce pro rodiče.

Záměry

- Navázat spolupráci s místním domem pro seniory.
- I nadále vyhledávat a navazovat kontakty s místními firmami a organizacemi, které by přinesli dětem na základě terénního či prožitkového učení nové zážitky a zkušenosti.
- Vytvářet příležitosti, které budou prostředkem podpory vytváření kompetencí zaměřených na poznávání našeho města a vztahu k němu.
- Zařazovat preventivní programy a tím minimalizovat riziková místa při výchově a vzdělávání dětí.

3.11 Spolupráce se zřizovatelem

ŠVP PV je dokument veřejný, který vypovídá o tom, s jakými cíli a záměry chce naše škola připravit děti na jejich budoucí osobní i občanský život. Vzhledem k tomu, že vytváření vhodných podmínek pro výchovu a vzdělávání dětí je proces nesmírně náročný, je nezbytné, aby spolupráce MŠ a zřizovatele byla velice úzká.

Rada města je prostřednictvím Školské komise o záměrech a vizích naší školy plně informována. Pravidelně se konají osobní setkání vedení školy s vedením města, jejichž účelem je, město informovat o aktuálním dění v naší škole. Také mají zástupci zřizovatele kdykoli možnost návštěvy naší MŠ a akcí pořádaných naší MŠ, aby mohli bezprostředně posoudit účelnost vynaložených finančních prostředků a plánovaných investic na další období. Na společné spolupráci se podílejí i děti formou výroby drobných dárečků k různým příležitostem (Vánoce, Masopust, Velikonoce atd.).

Zřizovatel se také aktivně podílí na pořádání a zabezpečení Zahradní slavnosti na konci školního roku a pasování předškoláků

Ředitelství školy pravidelně zřizovatele informuje o svých záměrech, předkládá Dlouhodobou koncepci rozvoje, předkládá rozbor hospodaření Radě města, kritéria přijímání dětí, rozpočet na další rok. Zřizovatel je též seznámen s výstupy evaluace a přijatými opatřeními.

Zřizovatel školu silně podporuje, a to jak finančně, tak spoluúčastí na různých akcích.

Záměry

- Hledat nové prostředky, jak prezentovat a zviditelnit práci školy směrem k zastupitelům města.
- Zpracovávat výroční zprávy školy.
- Realizovat společné projekty.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

O uspořádání školy a tříd se již zmiňujeme v kapitole č. 1.

Naše mateřská škola se dá pomyslně rozdělit na tři části: hlavní budovu, přístavbu hlavní budovy a odloučené pracoviště.

Na hlavní původní budově jsou 3 třídy – Žlutá třída Tygři /Kočičky (název se mění podle věkové kategorie dětí), Červená třída Berušky a Modrá třída Myšáci.

Na přístavbě hlavní budovy se nachází 2 třídy – Fialová třída Motýli a Zelená třída Ježci.

Na odloučeném pracovišti se nachází 1 třída – Lvíčata.

Třídy jsou od 3–5 let heterogenní, od 5–7 (8) let homogenní.

Každá třída má určitá specifika, která jsou uvedena v TVP jednotlivých tříd.

Záměry:

- Nadále co nejefektivněji využívat přímou vyučovací povinnost pedagogů tak, aby docházelo k tandemové výuce na třídách.

4.2 Charakteristika jednotlivých tříd

Žlutá třída Tygrů se nachází v 1. NP původní hlavní budovy. Tato třída je metrážně i kapacitně nejmenší. Do této třídy může být maximálně zapsaných 18 dětí. Prostory jsou opravdu malé, a tak se snažíme kapacitu této třídy držet na 15 dětech. Zejména prostory sociálního zařízení a šatny jsou z prostorového hlediska nevyhovující. Nábytek ve třídách zcela neumožňuje vytvoření center aktivit a neposkytuje dostatek úložného prostoru pro veškeré potřebné pomůcky a hry.

Žlutá třída také jako jediná nemá vlastní přípravnou kuchyňku, děti z této třídy dochází na stravování do jídelny Červené třídy. Součástí třídy je malý sklad pomůcek. Na část herny navazuje balkon, který by se po jistých stavebních úpravách (zasklení) dal krásně využívat pro vzdělávací činnosti dětí.

Červená třída se nachází také v 1. NP. Třída je členěna na hernu a dílnu/jídelnu. Kapacita této třídy je 28 dětí. Tato třída má sklad lehátek a lůžkovin, sklad pomůcek, přípravnou kuchyňku i samostatné sociální zařízení se sprchou. Třída je prostorná. V srpnu roku 2016 prošla kompletní rekonstrukcí – výměna topných těles, nové podlahové krytiny a malování. Třída je světlá, prostorná a při zakoupení správného nábytku může poskytovat vhodné a podnětné prostředí.

Modrá třída se nachází ve 2. NP a je také součástí původní hlavní budovy. Kapacita této třídy je 28 dětí. Tato třída je prostorově i vybavením zcela identická s Červenou třídou.

Fialová třída se nachází v 1. NP přístavby hlavní budovy. Kapacita této třídy je 28 dětí. Je už vybavena moderním a funkčním nábytkem, má nová sociální zařízení. Také disponuje skladem lehátek, skladem pomůcek a místností bývalé izolace. Tento prostor se dá využívat jak pro skladování hraček, tak jako vhodný prostor pro konzultace s rodiči či individuální činnosti s dětmi (pedagogická diagnostika). Třída je bezbariérová, a tak je vhodná zejména pro děti mladší 3 let. Prostor třídy je vzdušný, světlý a prostorný. Na chodbě před třídou je toaleta určená a zařízená pro vozíčkáře.

Zelená třída se nachází ve 2. NP přístavby hlavní budovy a jediné, co jí odlišuje od Fialové třídy je absence bezbariérové přístupu. Kapacita této třídy je 28 dětí. Jinak vzhledem a vybavením je zcela identická s Fialovou třídou. V této třídě, v jako jediné v MŠ se také nachází klasické piano. Na patře se také nachází toaleta pro veřejnost.

Na odloučeném pracovišti se v nástavbě nad školní jídelnou základní školy v 1. NP nachází třída Lvíčat.

Jak se již zmiňujeme v kapitole č. 1, architektonické uspořádání třídy na odloučeném pracovišti není pro předškolní vzdělávání zcela ideální. Jedná se o moderní prosklené prostory, které sice přináší dostatek světla, ale díky absenci klasických zdí je umístění nábytku pro hračky, hry a pomůcky velice složité. Prostor je veliký, nečleněný a neposkytuje dětem potřebné soukromí a klid na práci. Díky mobilnímu nábytku a paravánům, se nám částečně podařilo prostor rozčlenit tak, aby v něm šlo realizovat vzdělávání v centrech aktivit.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Filosofie školy

Myslíme si, že se nacházíme na prahu historicky ojedinělé epochy, která klade před vzdělávací systémy po celém světě velice složitou výzvu. Jak dobře do života vybavit a připravit děti, žáky a studenty, když dnešní realita světa vyžaduje celkovou změnu spektra dovedností a znalostí. V budoucnu již nebude rozhodovat o úspěšném životě ve všech jeho rovinách množství osvojených informací, ale způsob uvažování. Jde zejména o tzv. soft – skills (měkké dovednosti). Proto je podstatné podpořit vzdělávání ve školách směrem, který bude u dětí tyto klíčové kompetence systematicky budovat a nezastaví se u výkladu jako formy výuky, která je v českých školách stále silně přítomná.

Budoucností je tak projektově/problémově orientovaná výchova a vzdělávání, prožitkové učení všemi smysly, badatelství a experimentování. Děti vést k sebepoznání a kritickému myšlení. Není tak myslím žádoucí, děti vést k přesvědčení, že svět je jednoduchý a když se naučí nějaká fakta, budou na něj připraveny. Připraven bude ten, kdo bude zvládat neustálé změny a emoce, které tyto změny budou vyvolávat. Důležité je naučit děti přemýšlet a porozumět, prostřednictvím zábavného učení a formativního hodnocení, které by zvýšilo u dětí radost ze vzdělávání, což by mělo zajistit pozitivní dopad na jejich vnitřní motivaci a následně na kvalitu jejich životů a na celkové blaho společnosti.

Chceme mít školu, v níž bude v dětech rozvíjen jejich potenciál, předávány klíčové kompetence nejen pro další stupeň vzdělávání, ale zejména pro praktické využití v jejich budoucím osobním, profesním a občanském životě. Cílem by měla být škola, v níž budou všichni aktéři a partneři vzdělávacího procesu aktivně zapojeni, spokojeni a naplněni.

Jsme inspirováni vzdělávacím programem Začít spolu a principy pedagogiky Montessori.

Naše filosofie tak přímo vychází z myšlenek Marie Montessori:

Dítě je tvůrcem sebe sama

Ačkoliv se vyvíjí v kontaktu s prostředím, z něhož čerpá podněty, ovlivňují ho lidé v blízkém okolí, přesto pouze ono samo určuje, které podněty, jakým způsobem a kdy ovlivní jeho jednání.

Pomoz mi, abych to dokázal sám

Tato prosba, s níž se malé dítě obrátilo na Marii Montessori, se stala hlavním krédem její pedagogiky. Úkolem dospělých je to, aby dítě vlastními silami a svým tempem získávalo nové vědomosti a dovednosti, vrůstalo do světa, který ho obklopuje.

Ruka je nástrojem ducha. Práce rukou je základem pro pochopení věcí, jevů, rozvoj myšlení a řeči.

Důraz kladen na spojování tělesné a duševní aktivity. Je potřeba vycházet z konkrétního poznání a manipulace s věcmi.

Respektování senzitivních (citlivých) období.

Doba, v níž je dítě obzvláště citlivé a jakoby připravené pro získávání určitých dovedností. Není-li takové období využito, senzitivita zaniká.

Svobodná volba práce.

Dítě samo rozhoduje, co bude dělat, s kým bude pracovat a jak dlouho bude pracovat.

Připravené prostředí.

Pracovní místo, pomůcky, předměty k manipulaci je třeba uspořádat tak, aby umožňovaly osvojení nových poznatků samostatně, bez vnější pomoci.

Polarizace pozornosti.

Dítě je schopno soustředit se intenzivně a dlouhodobě na práci, která ho zaujme. Polarizace pozornosti je základem učení.

Celostní učení.

Vzájemné působení tělesné a duševní aktivity se musí promítat i do procesu učení.

Cíle a záměry školy – šťastné dítě a dětství

- Cílem vzdělávání je pro nás smysluplné učení a samostatné myšlení dětí. Učíme děti řídit vlastní učení a přebírat zodpovědnost za vlastní práci. Proces učení je pro nás stejně důležitý jako výsledek, proto poskytujeme dítěti rozmanité zdroje učení a podnětné prostředí.
- Orientujeme se na dítě – nabízíme dětem vzdělávání odpovídající jejich potřebám, schopnostem a zájmům. Podporujeme jejich individuální rozvoj i vzájemnou spolupráci. Důležitá je pozitivní atmosféra a radost z učení.
- Nabízíme společné vzdělávání pro všechny děti bez ohledu na sociální či etnický původ a úroveň jejich schopností. Zohledňujeme potřeby nadprůměrně nadaných dětí, ale i dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, vývojovými poruchami apod. Jsme v pravém slova smyslu inkluzivní.
- Největší váhu v hodnocení dítěte přikládáme jeho sebehodnocení. Děti vedeme k respektu k ostatním a také umění oceňovat práci druhých.
- Rodiče jsou vítanými partnery školy, kteří se aktivně podílejí na chodu školy.
- Vzhledem k odborným nárokům kladených na učitelky MŠ (speciálně pedagogické, diagnostické, logopedické, metodické atd.), budeme podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků s cílem podpory profesního rozvoje a tím zvyšování kvality vzdělávání.

5.2 Formy a metody výchovy a vzdělávání – cesta k našim cílům

Čtyři pilíře vzdělávání:

1. Učit děti poznávat – umět se učit, zpracovat informace, měnit informace na znalosti, znalosti využít v praxi, umět využít příležitosti.
2. Učit děti jednat – v různých situacích, týmová spolupráce.
3. Učit děti žít společně – pochopit a respektovat ostatní, spolupracovat, pochopit princip vzájemné závislosti ve společnosti lidí, zvládat konflikty v míru.

4. Učit děti být – celkový rozvoj osobnosti, osobní zodpovědnost, rozvoj vlastního potencialu.

Metody

- Uplatňovat principy individualizace v podmínkách skupiny.
- Respektovat individualitu každého jednotlivého dítěte.
- Záměrně a cíleně vytvářet podmínky a prostředí, které umožní optimální rozvoj dítěte v souladu s jeho individuálními schopnostmi a dovednostmi.
- Udržovat v rovnováze svobodný rozvoj osobnosti s žádoucí mírou omezení.
- Poskytovat každému dítěti potřebnou kvalitní pomoc a podporu v míře, která mu vyhovuje.
- Vycházet ze znalosti vývojové psychologie a aktuálního rozvojového stavu dítěte.
- Mít vyvážený poměr činností řízených, nepřímo řízených a spontánních.
- Využívat metod prožitkového a kooperačního učení.
- Zakládat učení na osobních zážitcích a prožitcích dítěte.
- Podporovat dětskou zvědavost a potřebu zkoumat a objevovat.
- Podporovat v dětech radost z poznávání nových věcí a radost z učení.
- Didaktický styl založit na principu nabídky, která umožní dítěti individuální volbu a účast.
- Poskytovat žádoucí vzory postojů a chování.

Nejvíce uplatňované metody vzdělávání

1. Prožitkové a kooperační učení:

- a) spontaneita – děti nejsou k činnostem, jsou motivovány tak, aby byl vzbuzen zájem o dané aktivity. Děti mají dostatek času na dokončení, aktivity nejsou násilně ukončovány.
- b) objevnost – děti jsou podporovány v experimentování, poznávají vlastnosti předmětů, Dětem umožnit manipulaci s přírodním materiálem (s ohledem na bezpečnost).
- c) komunikativnost – dítě nepřerušujeme, necháme ho domluvit, nepoužíváme zákazy, nedokončujeme za děti věty, používáme partnerskou a efektivní komunikaci.
- d) prostor pro tvořivost – učitelky zbytečně děti neorganizují a nezasahují dětem do činností. Děti si mohou brát hračky a pomůcky bez dovolení za dodržení domluvených pravidel.
- e) celost – zapojujeme všechny smysly pro učení.

2. Situační učení

Je založené na vytváření a využívání situací, které dítěti poskytují srozumitelné praktické ukázky životních situací. Dítě se tak učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy se „to“ právě děje.

3. Sociální učení

Je založené na principu nápodoby žádoucích vzorů chování a postojů.

5.3 Plánování výchovně vzdělávacího procesu

Plánováním činností podle Gardnerovy mnohačetné inteligence se snažíme pružně reagovat na různorodé složení kolektivu a typologickou pestrost osobnosti dětí.

Tematické celky a jednotlivé bloky, hry, a činnosti v MŠ jsou tedy připravovány takovým způsobem, aby zahrnovaly všechny typy inteligencí. Výsledkem takového plánování je vzdělávací nabídka, která jednotlivé děti podněcuje a podporuje v jejich přirozeně nastavených dovednostech a schopnostech. Tímto způsobem dostáváme do výchovně vzdělávacího procesu tolik potřebnou individualizaci v podmínkách současné mateřské školy.

Teorie rozmanitých inteligencí H. Gardnera

Typ inteligence	Charakteristika	Potřeby a záliby
VERBÁLNÍ	Schopnost ovládnout a obsáhnout všechny stránky jazyka	Čtení, psaní, vyprávění příběhů, slovní hry, rozhovory
LOGICKO-MATEMATICKÁ	Schopnost uvažovat logicky, systematicky, vědecky	Manipulace s předměty, bádání, pokusy, řešení logických úloh, skládanek, hlavolamů, technické zájmy
PROSTOROVÁ	Schopnost přesně postřehnout, pochopit, uložit do paměti a vybavit si tvary, uspořádání předmětů	Modelářství, návrhářství, vizuální znázorňování, skládačky, ilustrované knihy,

	v prostoru, orientace v prostoru	návštěvy muzeí výtvarného umění
HUDEBNÍ	Schopnost porozumět rytmickým a intonačním modelům hudby, kvalitám tónů a zvuků, schopnost pamatovat si informace ve zvukové podobě	Zpívání, pískání, broukání, vyťukávání rytmu, prozpěvování během dne, poslech hudby, hra na hudební nástroj
TĚLESNĚ-KINESTETICKÁ	Schopnost velice obratně používat svého těla jak pro sebevyjádření, tak pro činnosti zaměřené k určitému cíli (sport, herectví), schopnost dovedně zacházet s předměty.	Tanec, pohybové aktivity a sport, hraní rolí, dramatické umění, aktivní fyzické zapojení do činností, dotykové zkušenosti, „kutilství“
INTERPERSONÁLNÍ	Schopnost všímat si chování a pocitů jiných lidí, rozpoznat a chápat rozdíly v jejich temperamentu, schopnostech, pohnutkách a náladách	Vedení, organizování, shromažďování, návštěva společenských akcí, kolektivní hry, týmová práce, přátelské rozhovory
INTRAPERSONÁLNÍ	Schopnost rozvíjet a ovládat vlastní pocity a prožitky, porozumění svému vlastnímu JÁ	Meditování, snění, klid na samostatné uvažování a plánování, nezávislost, vyhraněnost názorů a koníčků
PŘÍRODNÍ	Schopnost vnímat energie, intuice, „šestý smysl“, zvýšená citlivost k percepce přírodních jevů a schopnost učit se z nich	Pobyt v přírodě, životní styl, který je v souladu s prapodstatou člověka, zájem o literaturu a praktiky opírající se o holistický přístup k životu a zdraví

5.4 Podnětné prostředí a centra aktivit

Podnětným prostředím pomáháme dětem vytvářet vlastní porozumění o:

- **fyzikálnímu světu** – prostřednictvím činností jako měření, vážení, stavby z kostek, práce se dřevem, hraní s pískem a vodou, užívání kladek a provazů, míchání barev;
- **sociálním a kulturním informacím** – prostřednictvím her, vaření, četby příběhů, dramatických her, účasti na obecních akcích a pomocí rozhovorů o nich;
- **logice a matematice** – měření, srovnávání, počítání, objevování ekvivalentů, logické řazení do sledu, třídění, klasifikace atd.;
- **vztahu mezi psaným a mluveným slovem** – prostřednictvím častého kontaktu s knihami, písmeny, předčítáním, zapisováním řečeného učitelkou, vlastním „psaním“ a „čtením“, častým kreslením obrázků, poslechem pohádek, příběhů, vyjadřováním vlastních myšlenek a prožitků.

Prostor tříd se snažíme v rámci možností dělit na části, které stimulují děti ke hře a práci. Tyto jednotlivé části nazýváme centra aktivit. Jsou to pracovní koutky, které umožňují hru i tvůrčí práci jednotlivcům i skupině dětí. Ve třídách se vyskytují jak pevná, tak mobilní centra aktivit.

Děti se učí tím, že si hrají a pracují s různými předměty a materiály, které jsou k dispozici v každém z center. Učí se také navzájem od sebe, nápodobou a pozorováním. Tím, že pracují v malých skupinkách, mohou spolu přirozeně komunikovat, řešit problémy, rozhodovat se, procvičovat si vyjadřovací schopnosti, učit se chápat a akceptovat rozdíly mezi lidmi. Jsou tak vedeny k samostatnosti a spolupráci.

Zdi třídy i zdi chodeb jsou maximálně využívány k prezentaci výsledků individuální, skupinové i společné práce dětí. Při vstupu do třídy je tak zcela patrné, o čem se děti učí, které téma zpracovávají. Takto doplněné prostředí poskytuje spoustu podnětů k nezáměrnému učení, kdy mají děti neustále na očích produkty práce vlastní i práce druhých.

V mateřské škole jsou tato centra aktivit:

Ateliér

Dramatika

Knihy a písmena

Hudba

Kostky

Manipulační a stolní hry

Domácnost

Dílna

Pokusy a objevy

Školní zahrada

Ateliér

Ateliér je určen pro výtvarné činnosti.

Výtvarný ateliér rozvíjí city dětí, poskytuje možnost komunikovat beze slov, dovoluje uvolnit citový přetlak, dodává pocit síly a uspokojení z vytvořeného díla.

Rozvíjí u dětí jemnou motoriku, hmat, zrakovou perцепci, podporuje koordinaci oko-ruka.

Učí vnímat barvu a tvar, rozpoznávat vlastní jméno, když si spolu s učitelem podepisuje svůj výkres.

Učí děti plánovat si činnosti a déle se soustředit.

Učitel v tomto centru podporuje v dětech originalitu, nesnaží se je nijak omezovat, omezuje na přípravu pomůcek a vysvětlení činnosti a technik, které budou děti provádět.

Příklady činností, které zde děti mohou vykonávat: malovat a kreslit na dané téma různými technikami, experimentovat s barvami, modelovat z různých materiálů, vytvářet koláže a prostorové výrobky, vystříhovat apod.

Dramatika

V centru Dramatika probíhají především napodobivé a námětové hry.

Děti si hrají, napodobují dospělé a učí se různým sociálním rolím. Rozvíjejí své schopnosti zvládat různé situace a chápat je, vcítit se do druhého člověka, podělit se o věci a hračky. Rozvíjejí slovní zásobu a pojmové myšlení, vytvářejí abstraktní pojmy, učí se matematickým pojmům jako klasifikace, kategorie, děti si při hrách ověřují správnost svého úsudku, analyzují a zevšeobecňují. Učitel svými postoji ke hře ovlivňuje, zda děti jsou ke hře motivovány nebo ne, zda se dětská představitost rozvíjí, zda se děti cítí dostatečně volně na to, aby vyjadřovaly své city, nebo zda se stydí.

Pedagogický tým má právě v tomto centru velký prostor pro pozorování a zaznamenávání témat, která si děti vybírají, s kým si hrají, jak se chovají, jaký mají postoj k druhým a jak jiné děti reagují na ně. Tyto záznamy poskytují cenné informace o potřebách dětí a o tom, jak se tyto potřeby vyvíjejí v čase. Mohou také poskytovat podklady pro příští projekty a plány.

Příklady činností, které zde děti mohou vykonávat: hry na různá témata, dramatizace scének, motivační hry apod.

Knihy a písmena

Centrum Knihy a písmena slouží k podchycení zájmu o literaturu, o čtení a psaní, kde děti vnímají mluvenou a psanou podobu písma, kde manipulací s knihou i písmeny se pomalu s písmeny seznamují a postupně je rozpoznávají na základě tvaru.

Prostředky k přirozenému vnímání čtení a psaní jsou do školky vnášeny přirozeným způsobem. Písmena a číslice využíváme k stabilní výzdobě třídy. Využíváme projektů a plánů činností, které kreslíme a také popisujeme znaky, čísla, písmeny, např. kalendář počasí, kde děti poznávají číslice, jména měsíců, názvy ročních období, dnů v týdnu, symboly počasí.

V tomto centru se děti mohou prohlížet knihy, vyrábět své vlastní z různých materiálů, napodobují různé druhy písma. Centrum je odděleno tak, aby ho děti mohly v klidu užívat, kdykoli k tomu v návaznosti na denní plán mají chuť. Je zde stůl pro práci s písmeny. Děti zde mají k dispozici, tužky, pera, pastelky a další kancelářské pomůcky. V knihovně je dostatek knih pohádkových, obrázkových, populárně naučných atd.

Druh a úroveň knih zvolíme podle věku a zájmu dětí. Obměňují a doplňují se podle tématu, na kterém děti právě pracují. Pedagog pomocí pečlivého výběru knih a materiálů zařizuje prostor. Je pro dítě partnerem ve zkoumání a dalším poznávání jazyka, je zdrojem informací a vzorem, pomáhá dětem s výběrem knih, poskytuje informace a předčítá z knih, povzbuzuje je v jejich zkoumání písmen a knih, dává jim možnost sebepoznávání i dobrou motivaci pro učení, je jazykovým vzorem, např. při přednesu poezie, modulace hlasu při práci s textem, jazykolamy.

Společně navštívíme knihovnu.

Příklady činností, které zde děti mohou vykonávat: poslouchat pohádky, básničky, říkadla, seznamovat se s knihou a jejím obsahem, prohlížet a vyhledávat obrázky k tématům, vyprávět příběhy podle obrázků a karet, opisovat slova do sešitu, psát nápodobou, vytvářet si své knihy doplněné o kreslené nebo vystřižené a nalepené obrázky, kreslit a psát fixy na tabuli, vystřihovat, porovnávat a nalepovat písmena, skládat puzzle, opisovat písmena na počítači

nebo psacím stroji, diktovat text učiteli, hrát slovní hry a scrabble, hrát si se slovy a rýmem, využívat rozpočítadla, říkanky, vyprávět zážitky z filmu, divadla, označovat předměty nálepkami a symboly, luštit dětské křížovky a labyrinty, apod.

Hudba

Hudba je jako univerzální prostředek komunikace, zábavy, poučení i uklidnění dětí nedílnou součástí každodenního programu.

V centru Hudba mají děti k dispozici skutečné rytmicko-melodické nástroje, i nástroje, které si vyrobily samy: chrastítka, strunné nástroje z gumiček a krabičky, bicí nástroje (kostičky, plechovky atd.), dechové nástroje (umělohmotné trubičky atd.). Úloha dospělých je především v motivaci a osobním příkladu, ve vyhledávání vhodného pěveckého a hudebního materiálu.

Nácviky písní se provádějí v ranním kruhu nebo při frontální činnosti v herně.

Příklady činností, které zde děti mohou vykonávat: zpěv písní, rytmizace písní a říkadel, tanec, hudební hádanky, sluchové hry, poslech hudby, práce s folklorním materiálem, balet apod.

Kostky

Děti si zde procvičují hrubou a jemnou motoriku, zvyšují sebedůvěru, rozvíjejí sociální a jazykové dovednosti, získávají cit pro geometrické obrazce, upevňují znalost z různých oblastí (matematika, fyzika), rozvíjejí inteligenci. Toto centrum je vybaveno kobercem, který dobře tlumí zvuky, kostky na něm nekloužou a děti zde mohou sedět i lézt.

Děti zde mohou své složitější stavby ponechat do odpoledne nebo do příštího dne. Pomůcky jsou uspořádané tak, aby je děti poznaly a věděly, kde, co najdou a kam mají pomůcky vracet.

Jsou zde různé typy stavebnic a kostek, autíčka, dopravní značky, figurky zvířat a lidí, dopravní koberec.

Pedagogický tým především dbá na to, aby centrum Kostky bylo pro děti atraktivní. Kostky a materiály do centra přidáváme, ubíráme a obměňujeme podle toho, jak se hra během roku rozvíjí, a podle tématu. Závisí to vždy na konkrétní skupině dětí.

Učitel sleduje děti při aktivitě – do jaké míry jsou zaujaté hrou, jestli pracují samy nebo s jinými, povídá si s nimi o jejich práci, klade jim otázky týkající se účelu, postupu stavby apod. Ptá se, jak budou řešit problém, ale nezasahuje předčasně radou.

Příklady činností, které zde děti mohou vykonávat: přenášet a třídit kostky, vytvářet stavby k různým tématům, hrát si na dopravu, poznávat tvary, barvy, velikosti, určovat polohu, stavět z kostek překážkové dráhy, stavět podle plánu apod.

Manipulační a stolní hry

Centrum manipulačních her je zaměřené především na rozvoj jemné motoriky, fantazie, trpělivosti, vůle pro dokončení díla, poznávání barev, geometrických tvarů, číslic, zvířat, rostlin, druhů práce.

Rozvíjejí se zde matematické představy jazykové a sociální dovednosti, buduje se základ pro pozdější čtení, ale i tvůrčí a estetické vyjádření. Při společenských hrách se děti učí barvám, počítání, dodržování pravidel, sebeovládání a rozvíjení dovedností spolupracovat, mít radost ze hry, přijímat úspěch i neúspěch, který není závislý na výkonu, ale na náhodě, a vyrovnávat se s ním.

Děti zde mají k dispozici různá pexesa, domina, puzzle, skládačky, kuličky, mozaiky, korálky různých velikostí, tvarů a různých materiálů na navlékání, barevné magnety s kovovou tabulkou, magnetické tabulky, stavebnice a společenské hry. Jsou zde také pomůcky pro rozvoj smyslů, např. hmatový pytlík, smirkové destičky, přírodniny k třídění, drobné předměty k čištění, vkládací tvary s úchyty atd.

Učitel především děti při hře pozoruje, dělá si poznámky o tom, jakou hru si kdo volí, je-li pro něj těžká nebo málo náročná, aby mohl postupně nabízet dítěti hru na vyšší úrovni, když ta předešlá byla dostatečně naplněna. Do her se zapojuje jen tehdy, když si děti neumějí poradit a požádají o pomoc. I v takovém případě nejprve doporučí dítěti, ať se poradí s kamarádem, a teprve v případě neúspěchu nastupuje učitel se svou radou – nejefektivnější je učení od kamaráda, který již danou dovednost či vědomost zvládl. Učitel také děti učí, jak se o věci starat, podněcuje je k tomu, aby dokončily započatou práci a správně roztřídily a uklidily materiály.

Příklady činností, které zde děti mohou vykonávat: stavby ze stavebnic podle vlastní fantazie a na dané téma, hry s dominem, pexesem, skládat puzzle, vytvářet mozaiky z různých tvarů, společenské hry, navlékat korálky podle daného návodu i podle vlastní fantazie apod.

Domácnost

Centrum Domácnost je pracovní koutek, kde si děti mohou hrát na domácnost, a to nejen „jako“, ale doopravdy. Toto centrum je vybaveno nábytkem, který bývá v kuchyni – pracovním

stolem, příborníkem, policemi na nádobí, malým vařičem, přenosnou elektrickou nebo mikrovlnnou troubou. Nádobí je funkční. Kuchyňka se vybavena linkou s dřezem. Učitel v centru Domácnost naplňuje roli partnera, poradce, dohlíží na bezpečnost. Vypomůže při čtení a psaní receptů, vysvětlí postup práce, dbá na hygienu, ale nezasahuje do práce dětí, dokud o to samy nepožádají.

Příklady činností, které zde děti mohou vykonávat: příprava salátů, pomazánek, jednohubek, pečení buchty, cukroví, vizovického pečiva, vaření pudinku, krupice, polévky, čaje, pečení placek, palačinek apod.

Dílna

V tomto pracovně technicky zaměřeném centru aktivit budou mít děti možnost pracovat s různým materiálem a nástroji, které obvykle vidí v dílnách svých rodičů.

Základním vybavením tohoto centra bude ponk a různé nářadí.

Funkce učitelského týmu v centru Dílna je především v motivaci k této práci pro všechny děti, aby získaly dobrý vztah k manuálním činnostem. Pedagog především vysvětluje dětem pravidla bezpečnosti při práci v dílně, podporuje dětské nápady, i když se mohou jevit příliš náročné. Jejich realizace nemusí být dokonalá, důležité je, aby děti uspokojovala. Dosud neznámé technické dovednosti, které děti přivedou k cíli, předvede pedagog.

Příklady činností, které zde děti mohou vykonávat: zatloukat hřebíky, řezat menší kousky z prkýnek, zhotovovat různé předměty – ptačí budky, krmítka, žebříčky ke květinám, zhotovovat makety lodí, aut, letadel, vytvářet doplňky k hrám v jiných centrech, vytvářet prostorové stavby z krabic – domy, zvířata, opravovat pokažené a poškozené hračky apod.

Pokusy a objevy

Centrum Pokusy a objevy slouží k různým pozorováním, k pokusům biologickým i chemickým, k pěstování rostlin a k objevování. Zde je také umístěn koutek živé a neživé přírody, děti se mohou starat o malé zvíře. Koutek je vybaven různými přírodninami a pomůckami.

Děti vytvářejí Knihu pokusů a objevů, používají naučné knihy a encyklopedie, které si sem mohou přinést z Centra Knihy a písmena.

Pedagogický tým má v tomto centru významnou roli, která spočívá především v dobré motivaci k této práci pro všechny děti. Při většině pokusů potřebují asistenci dospělého. Pedagogové vedou děti ke zkoumání materiálů, k řešení problémů a k zájmu o příčinu dění, zapisují jednotlivé pokusy do Knihy objevů a pokusů, kterou děti doplňují nákresy.

Příklady činností, které zde děti mohou vykonávat: pozorovat lupou hmyz, rostliny, přírodniny, strukturu dužin ovoce a zeleniny, dělat pokusy se světlem, s roztoky, s magnetem a kovovými pilinami, dělat otisky a odlitky ze sádry, zhotovovat herbář, analyzovat strukturu přírodnin živých i neživých, pozorovat, co rostliny potřebují k životu, chovat zvířata, krmit je a pomáhat při úklidu apod.

Toto centrum je vybudováno v blízkosti hygienického zařízení, s podlahovou krytinou, která se dá snadno udržovat. Je zde umístěn stůl, který má místo pracovní desky zapuštěnou vaničku, ve které je písek nebo voda, případně jiné hmatově zajímavé materiály, např. piliny, sníh, podzimní spadané listí, žaludy, kaštiny, odřezky dřeva, kusy ledu, a to podle potřeby, tématu nebo projektu. Jsou zde také vhodné doplňky, jako jsou kbelíky, lopatky, formičky.

Školní zahrada

Pobyt venku pomáhá dobře vyvážit den, uvolnit se od stresu, nabízí možnost k novému poznávání, pozorování, novým zážitkům a zkušenostem. Děti si pro pobyt na zahradě přinesou starší oblečení, které je nebude omezovat u hry, aby nemělo strach z poškození drahých věcí.

Školní zahrada bude v bezpečná, ale podnětná.

Zahradu chceme dovybavit takovým způsobem, aby byla také rozdělena na koutky s různým zaměřením – voda, relaxace, pěstování, chovatelství, práce na zahradě atd.

Dřevěné herní prvky – prolézačky

Prolézačky slouží především ke zvyšování kondice, obratnosti a síly, ale také ke zlepšování sebedůvěry a spolupráce.

Pískoviště

Pískoviště se musí udržovat v čistotě, podle hygienických předpisů měnit písek, v letních měsících bude stíněno přístřeškem nebo slunečníkem. U pískoviště budou nádoby s vodou a ručníky na umytí rukou.

Prostor pro atletické a míčové hry

Je to část zahrady, kde děti mohou sportovat, hrát míčové a jiné hry. K těmto činnostem budou děti mít k dispozici vhodné náradí a náčiní.

Pozemek

Na pozemku budou děti moci pěstovat květiny, byliny, zeleninu, ovoce. V budoucnu i zvířátka.

Tiché místo

Tiché místo bude ve stínu pod vzrostlým stromem, kam děti mohou odejít a z dálky se dívat na ostatní, odpočívat, snít, relaxovat nebo poslouchat pohádku, čtenou učitelem atd. Toto místo je za pěkného počasí vybaveno dekami, podložkami, malým stanem, slunečníky, pastelkami, omalovánkami, drobnými hračkami.

Další vybavení zahrady

K dalšímu vybavení zahrady patří kopec, na kterém mohou děti trénovat běh, lezení do kopce, v zimě se z něj klouzat, bobovat, lyžovat.

Otevřené ohniště, se dá využívat při společných akcích s rodiči atd.

Pro osvěžení v horkých dnech bude zahrada vybavena vodními rozprašovači.

Na zahradě jsou umístěna krmítka pro ptáky, o která se děti v zimě starají.

Příklady činností, které zde děti mohou vykonávat: přelévát vodu, hry s vodními mlýnky, hry s plovoucími hračkami, hry s mýdlovou vodou, praní prádla pro panenky, pokusy s předměty, které se potopí a které plavou – třídění, pouštět lodičky, psát do písku, otiskovat předměty do vlhkého písku, stavět z písku, doplňovat stavby přírodninami, pozorovat, jak taje led, sníh, sledovat jeho čistotu apod.

Vycházky a výlety

Součástí pobytu venku jsou vycházky a výlety do okolí mateřské školy, které dětem rozšiřují obzor a poskytují mnohé poučení. Vycházky se plánují vždy k probíranému tématu, např. děti navštíví knihovnu, obchody, pracoviště rodičů, stavby, les, řeku, sběrný dvůr, hasiče, chovatele atd. Klíčovými body každého výletu jsou bezpečnost a dohled.

Učitelé plánují, co budou dělat venku, stejně pečlivě, jako plánují činnosti ve třídě.

5.5 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka (cizinců)

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

5.6 Podpůrná opatření

Podpůrná opatření 1. stupně

Pokud na základě pedagogické diagnostiky zjistíme, že má dítě obtíže při vzdělávání, které vyžaduje minimální úpravu podmínek, škola zpracuje Plán pedagogické podpory dítěte (PLPP), který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte a podpůrná opatření prvního stupně. PLPP bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP.

Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení (ŠPZ). Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jehož základě sestaví Individuální vzdělávací plán (IVP), který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení ŠPZ).

Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování IVP doporučení ŠPZ. V IVP se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, tak aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci a naplňování všech stanovených podpůrných opatření

- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, ŠPZ, v případě potřeby spolupráci s dalšími odborníky
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga, dle stupně přiznaného podpůrného opatření
- při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže) může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Pravidla pro zpracování, hodnocení, aktualizaci PLPP a IVP

Zpracování PLPP je v kompetenci učitelek. Zpracování IVP je v kompetenci ředitelky školy, zástupkyně školy a pedagogů, kteří jsou zařazeni v 10. Platové třídy ve spolupráci třídních učitelek, zákonných zástupců a asistenta pedagoga.

Cílem PLPP a IVP je zajistit pro děti v mateřské škole podmínky, které reflektují a všestranně rozvíjí jejich možnosti a dovednosti s ohledem na aktuální situaci, vývojový stupeň a zdravotní stav.

Pokud dopředu víme, že se jedná o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, může se dítě zapojit do předadaptačního programu „Miniškolička“, již před samotným vstupem do MŠ. Již v tomto období může vedení školy ve spolupráci s rodiči promyslet a navrhnout potřebná opatření v nejvyšším zájmu dítěte – stavební úpravy, nákup speciálních pomůcek a hraček.

V průběhu měsíců září a říjen učitelka na základě pečlivé pedagogické diagnostiky vyhodnotí děti, které potřebují podpůrná opatření a po konzultaci s ředitelkou školy určí také, zda bude dítěti vypracován PLPP nebo bude zákonným zástupcům doporučena návštěva ŠPZ.

Podpůrná opatření 1. stupně

Na základě výsledků pedagogické diagnostiky a konzultaci s ředitelkou školy, mohou třídní učitelky vypracovat Plán pedagogické podpory (PLPP).

Jedná se o taková opatření, která pomohou dítěti v rozvoji oslabených funkcí, např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovednostmi reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti a respektovat tempo dítěte.

V PLPP učitelka uvede charakteristiku dítěte a popis jeho oslabených funkcí, dále navrhne cíle a metody a pomůcky pro rozvoj těchto funkcí, vhodnou organizaci výuky a spolupráci se zákonnými zástupci.

Hodnocení PLPP provádí učitelky průběžně a po 3 měsících konzultují vyhodnocení s ředitelkou školy.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

Pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím PLPP není dostačující, požádá učitelka po konzultaci s ředitelkou školy zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ, které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů.

Na základě doporučení ŠPZ zpracovává ředitelka IVP. IVP konzultuje se zákonnými zástupci dítěte, třídními učitelkami, popř. asistentem pedagoga a ŠPZ nejpozději do 1 měsíce od obdržení správy z ŠPZ.

Pokud je na třídě asistent pedagoga, vede o dítěti Deník, ve kterém zaznamenává nejen pokroky či nezdary dítěte, ale také návrhy do IVP.

IVP průběžně hodnotí třídní učitelky, popř. ve spolupráci s asistentem pedagoga (minimálně 1x za 3 měsíce) a své závěry konzultují s ředitelkou, která následně rozhodne o dalším postupu.

Se zákonnými zástupci jsou realizovány individuální konzultace, dle potřeby, min. 2x za školní rok.

V případě podpůrného opatření v podobě asistenta pedagoga, je v náplni práce třídních učitelek ho metodicky vést a úzce s ním spolupracovat, jak při plánování činností pro dítě, tak jeho hodnocení. Asistent pedagoga vypracuje dítěti Profil na jednu stránku, který dá k dispozici všem pedagogům a zaměstnancům školy, kteří s dítětem přijdou do styku.

Nemůže-li učitelka ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, informuje ředitelku školy a škola po projednání se ŠPZ a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte, poskytne, po dobu nezbytně nutnou, jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně.

Shledá-li učitelka po konzultaci s ředitelkou školy, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, doporučí zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci ŠPZ, tedy PPP nebo SPC. Obdobně postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná

5.7 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky a ve spolupráci s Menzou ČR vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu, tak aby bylo plně využito potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností
- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů
- volbou vhodných metod, forem výuky
- individuálním přístupem
- prací s IT technologiemi
- nabízenými specifickými činnostmi

5.8 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky a ve spolupráci se ŠPZ aktivně vyhledává děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí a následně dětem na podkladě diagnostiky poskytuje patřičná podpůrná opatření.

Rodičům, kteří sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího škola zajistí a uhradí předkladatele.

Škola je také vybavena on – line hlasovým překladačem Langie S2, který dokáže překládat až z 53 jazyků. Tento překladač je využíván i při komunikaci s dětmi.

Organizace výuky pro děti cizince v povinném předškolním vzdělávání (poslední ročník před nástupem na základní školu)

1–3 děti cizinci

Bude poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností.

4–a více dětí cizinců

Škola zřizuje bezplatnou skupinu pro jazykovou přípravu a dětem poskytuje jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Rozsah: 45 min./týden, tato hodina bude do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

5.1. Do skupiny mohou být na základě posouzení potřebnosti ředitelem školy zařazeny i jiné děti, které mají prokazatelně obdobné integrační potřeby jako děti cizinci (mladší, s českým občanstvím apod.), a to i do vyššího počtu než osm dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí cizinců.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

5.9 Vzdelávání dětí mladších tří let

Podmínky pro vzdělávání

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou ve škole zajištěna opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání.

Věcné podmínky

Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne, jak je uvedeno v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

Hygienické podmínky

Stávající hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů).

Záměry:

- Pro zajištění osobní hygieny dětí nakoupit nočníky (zajištěno jejich adekvátního vymývání a dezinfekce).
- Přebalovací stůl a odpadkový koš s nožním ovládním.
- Police na ukládání plenek a vlhčených ubrousků, krémů či zásypů.

Životospráva

V oblasti životosprávy je denní režim upraven dle potřeb dětí (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí).

Personální podmínky

Je optimálně využita maximální možná výše úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

Organizace vzdělávání

Z hlediska organizačního zajištění chodu umožňujeme dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování. V souladu s právními předpisy zohledňujeme počet dětí ve třídě mateřské školy. Organizace vzdělávání je plně v kompetenci ředitele mateřské školy.

Stravování

Při přijetí dítěte do mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte je stanoven způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. To znamená, že má nárok na stravování formou přesnídávky, oběda a svačiny, a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole. Školní stravování se řídí stanovenými výživovými normami a rozpětím finančních limitů na nákup potravin (vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování). Děti mladší 3 let jsou zařazovány do skupiny stravníků (3–6 let) uvedené v Příloze č. 1, vyhlášky o školním stravování. Množství stravy poskytované pro tyto děti je vhodné přizpůsobit podle jejich individuální potřeby.

Bezpečnostní podmínky

Se zajištěním bezpečnosti úzce souvisí již výše zmíněné podmínky, jejichž optimální nastavení může eliminovat případná bezpečnostní rizika. Při zvýšení počtu dětí při specifických činnostech, například sportovních činnostech, nebo při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost určí ředitel mateřské školy k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy. Je zajištěno, aby se děti mladší 3 let vzdělávaly nejvýše ve druhém nadzemním podlaží. Děti ve věku od 2 do 3 let jsou skupinou osob se zvýšeným požárním rizikem.

Obsah vzdělávání

V současné době neexistuje doporučený obsah vzdělávání dětí ve věku 2–3 let. Tuto metodiku ministerstvo školství přislíbilo vydat do června 2017. Do té doby budeme děti mladší tří let vzdělávat dle platného ŠVP naší MŠ. Specifika práce shrnujeme v námi sestaveném Programu pro dvouleté děti.

Program pro děti mladší dvou let

Na základě zkušeností nabízíme program pro děti mezi 2. a 3. rokem, který je postaven na:

- chápajícím a láskyplným přístupem dospělých k dětem,
- prostředí přizpůsobené dvouletým dětem – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb
- místěčko ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku
- část programu společnou s dětmi staršími – obohacující pro mladší i starší děti
- program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let
- pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti
- podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti, podpora samostatnosti a rozhodování
- odpočinkový koutek v pokojíčku ve třídách

1. Dítě a jeho tělo

Díličí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora přirozené snahy dítěte k pohybu
- rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty, se kterými přichází do styku; samostatnosti u jídla (uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, neznečišťovat svévolně stůl, nesahat rukou do jídla); při mytí (namydlit se a opláchnout si ruce, samostatně si dojít na záchod); samostatného používání kapesníku; samostatného svlékání a oblékání některých částí oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklízení oblečení vyhrazené místo.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 20 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z

překážky; houpání na laně (za ruce a nohy); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zed/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů

- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda – přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky – navlékání).
- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou).
- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehudební povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písní podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písně malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěvek i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- jízda na tříkolce
- stoj na jedné noze
- navlékání korálků
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne

2. Dítě a jeho psychika

JAZYK A ŘEČ

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu i ve víceslovných větách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- nechat děti sdělovat své zážitky a přání; vést je soustavně k řečovému projevu v rozmanitých situacích, vést s dítětem individuální konverzaci, podporovat porozumění hovorové řeči; být kvalitním mluvním vzorem pro pomoc při rozšiřování slovní zásoby a používání různých slovních druhů, dbát na gramatickou správnost, zřetelnost, přiměřenost obsahu, tón a tempo vlastní řeči
- učit děti vyřídít jednoduché vzkazy
- vést děti k tomu, aby se vyjadřovali více slovy než gesty, aby použily jednoduchých vět
- vyprávět dětem přiměřeně jednoduché příběhy a pohádky, podporovat děti ve sledování děje jednoduché scénky, učit je rozumět jednoduchému vyprávění ilustrovanému obrázkem
- nechat dítě vyprávět o tom, co vidí kolem sebe, o svých zážitcích, pokusit se reprodukovat krátkou pohádku
- podněcovat děti k reprodukování krátkých říkanek

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- slovní označování toho vidí na obrázku; rozvoj paměti, představivosti, myšlení – třídění, srovnávání, stavění; udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislostí v napodobivé hře

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- cvičení paměti při běžných činnostech i během hry

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápe, že pomocí obrátku může vyjádřit něco konkrétního
- rozlišovat v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- rozlišuje barvy
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.

SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE

Díličí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvíjet u dětí pocity jistoty, sebevědomí; vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatného projevu dětí.
- rozvoj vlastností dítěte během hry i běžných činností.
- při každé možné příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení (rozvíjet poznatky a zkušenosti); utvářet počátky mravního vědomí.
- rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle; vést děti k dokončení hry; rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit činnost; rozvíjet prvky cílevědomosti ve hře (zvláště v konstruktivní a napodobivé); předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání; vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost; rozvíjet pocit uspokojení s výsledků vlastní činnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- spontánní hra
- povzbuzovat děti pro zaujaté, samostatné činnosti; vést děti k samostatnější volbě námětu hry

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- mluvit o sobě v první osobě
- zná své jméno, pohlaví
- dítě zná své jméno i příjmení, svou značku

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití; učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit.
- podporovat sympatie a kamarádské vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost; pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi; dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost; posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi
- rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci; rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání; podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny; podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole; prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem (vyjadřovat je slovně)
- podporovat rozvoj vyšších citů – soucit, snaha pomáhat druhým, podporovat děti v altruismu
- podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými.
- rozvíjení spolupráce a domlouvání s druhými

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podporovat ukázněnost při hře, vycházce, pobytu venku; prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití
- vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků, podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky; Propojování emoční sféry s výtvarným tvořením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)

Dítě a svět***Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):***

- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami
- vést děti k přiměřené opatrnosti

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří.
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

Dítě dokáže pojmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; zná stálé místo předmětů ve školce, které používá; znát běžné dopravní prostředky; má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce,

mraky, déšť, vítr, sníh, led...); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy); poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; Rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává); pozná objekty na obrázku; začíná chápat označení pro vztahy prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu); začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

5.10 Distanční vzdělávání

Pokud opatřením vlády ČR dojde z jakéhokoli důvodu k uzavření škol, děti v posledním ročníku před nástupem do ZŠ a děti s odkladem školní docházky, se týká povinné distanční vzdělávání.

Distanční vzdělávání je organizováno několika způsoby:

- on – line (v případě, že nemáte ICT vybavení, je možné jeho zapůjčení)
- of – line
- rodiče si mohou pro vytištěné materiály docházet po domluvě do MŠ

O zvoleném způsobu distanční výuky budou rodiče vždy upozorněni na webu školy a informace jim také budou zaslány do emailu, který uvedli v přihlášce dítěte k docházce do MŠ.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah je rozpracován do pěti integrovaných bloků (dále jen IB), které vymezují charakteristiku hlavního smyslu a příležitosti, s kterými se děti setkají, dále záměry, cíle jednotlivého bloku, činnostní nabídku a výstupy, kterých by měly děti dosáhnout zpravidla na konci předškolního vzdělávání. Tyto IB jsou obohaceny dílčími projekty a doplňkovým programem.

Dílčí projekty jsou Lesní dny s liškou Bystrouškou (LDLB), Zajíc Hryzálek (ZH), Myšák Logísek (ML) a Ježek František (JF). Tyto dílčí projekty také mají svoje cíle a záměry a vzdělávací nabídku, kterou pedagogové začleňují do jednotlivých IB ve svých podtématech v Třídním vzdělávacím program (dále jen TVP).

Doplňkový program je tvořen na základě nabídky projektů Recyklohraní, Zdravá abeceda, Mrkvička a Celé Česko čte dětem. Zpracovatelé těchto programů jsou učitelky samotné a činnosti z těchto programů začleňují do TVP na základě aktuální potřeby a vhodnosti tématu.

IB a dílčí projekty ŠVP MŠ Bystřice jsou pro všechny pedagogy závazné. Z těchto IB pak následně pedagogové tvoří podtémata ve svých TVP dle potřeb a reálných situací. ŠVP MŠ Bystřice nabízí dostatek prostoru pro tvořivost pedagogů a možnost reagovat na aktuální

podmínky té které dané třídy. Pedagogové též pracují se stanovenými záměry z jednotlivých IB ve svých TVP, transformují je do podoby, která odpovídá potřebám a diagnostice dané třídy. TVP nabízí pedagogům možnost dalšího rozpracování. Součástí vzdělávacího obsahu jsou evaluační činnosti, které přinášejí vyhodnocování průběhových kompetencí, podmínek vzdělávání, rozborů vzdělávacího procesu jako celku.

Při práci s cíly jednotlivých IB, které pedagogové specifikují a konkretizují a používají „Metodiku na podporu individualizace ve vzdělávání – Individualizace jako východisko pro plánování a realizaci obsahu předškolního vzdělávání“, která napomáhá k transformaci do potřebné vzdělávací úrovně. Pedagogové mohou taktéž zařadit jakýkoliv z cílů z RVP PV, který není součástí daného IB, ale jeho potřeba vyvstane na základě běžné evaluační činnosti, či na základě nových nečekaných situací. Ke konkretizaci a následné evaluaci průběhových kompetencí pak využívají KONKRETIZOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP PV.

Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd vymezují specifika těchto tříd, jsou dalším rozpracováním školního vzdělávacího programu, upřesňují některé obecné formulace, podmínky, které vstupují do výchovně vzdělávací činnosti, určují pravidla soužití jednotlivých skupin dětí, naznačují vzájemné spolupůsobení učitelek jednotlivých tříd, volby metod a postupů evaluačního procesu a další potřebná specifika pro tu kterou třídu, jako je režimové uspořádání dané třídy, spolupráci s rodinou apod.

Do vzdělávacího obsahu TVP mohou pedagogové libovolně zařazovat dle vyhodnocení a potřeb další projekty, které budou vnímat jako důležité z pohledu podpory vzdělávání.

INTEGROVANÉ BLOKY	
I.	OBJEVUJEME SVĚT S LIŠKOU BYSTROUŠKOU
II.	BYSTROUŠKA JDE DO ZAHRADY, S LISTÍM SI VŠAK NEVÍ RADY
III.	SNĚŽÍ, SNĚŽÍ POTICHU, CHOĎTE LIŠKY V KOŽICHU
IV.	LIŠTIČKY, VSTÁVEJTE, JARO ZASE VÍTEJTE
V.	SLUNCE ZAČLO HRÁT, NA LOUKU SI POJĎTE LIŠČATA HRÁT.

6.1 I. Integrovaný blok

Objevujeme svět s liškou Bystrouškou

Časový rozsah: přibližně 4 týdny

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

První integrovaný blok bychom mohli charakterizovat především jako další krok socializace dítěte předškolního věku.

U těch nejmladších dětí, které jsou nově přijaty k předškolnímu vzdělávání, je to otázka adaptačního procesu v ryze individuální míře v úzké spolupráci s rodinou. Naší snahou je maximálně respektovat individualitu dítěte a napomoci v

poznání všeho nového, s čím se dítě setká, tedy vlastním prostředím školy, třídy, školní zahrady, dále pak s novými lidmi a kamarády. Také se dítě setkává s pravidelným programem a rituály a v neposlední řadě s pravidly třídy.

Pro děti, které přechází z jedné budovy či třídy do druhé, je tento proces již méně náročný, a tak je proces adaptace otázkou spíše individuální míry sociální vyspělosti dítěte. Je tedy potřeba

vytvořit pro každé dítě, takové podmínky, které napomohou k tomu, aby děti ve škole získaly co nejdříve pocit jistoty a bezpečí a také své místo ve skupině. Také je důležité, aby se dokázaly dobře orientovat nejen v prostředí, ale i sociálních vztazích a uměly navazovat a komunikovat s ostatními dětmi i dospělými.

S liškou Bystrouškou budeme vymýšlet společná pravidla třídy a nacvičovat a upevňovat základních "5 P + O" sociálních dovedností:

1. Pozdravit.
2. Poprosit.
3. Poděkovat.
4. O Pomoc si říci.
5. Pomoc poskytnout.
+ umět se Omluvit

Poznáme svoji novou značku, zorientujeme se v prostředí nové třídy a budovy, poznáme nové hry a hračky a postupně se začneme přizpůsobovat dennímu programu. Budou zařazena témata, která se týkají ochrany zdraví, zdravého stravování a podpory aktivního pohybu. Součástí bude rozvoj dovedností dětí podporovaný výtvarnými a pracovními činnostmi a rozšíří se povědomí o poznacích souvisejících s počátkem podzimu. Konstruktivní činnosti přispějí k matematické gramotnosti, četba pohádek, vyprávění, podpora dialogu a logopedické hříčky opět nastartují základy čtenářské gramotnosti.

NAŠE ZÁMĚRY A CÍLE

DT

- ✓ budeme se učit správnému držení těla
- ✓ u nejmladších dětí postupně se naučíme zvládat jednoduchou sebeobsluhu
- ✓ u starších dětí rozšíříme a upevníme sebeobslužné činnosti

DP

- ✓ budeme se učit správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- ✓ budeme se učit vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- ✓ budeme rozvíjet schopnost soustředění a udržení pozornosti
- ✓ povedeme děti ke schopnosti vyjadřování své představivosti a fantazie v tvořivých, konstruktivních činnostech (výtvarných, pohybových, hudebních, dramatických...)
- ✓ budeme se učit rozpoznávat jednoduché obrazné symboly (piktogramy, značky, geometrické znaky...)
- ✓ naučíme se orientaci v prostoru, novém prostředí
- ✓ povedeme děti k chápání základních číselných a matematických pojmů
- ✓ povedeme děti k získání schopnosti řešit problém, úkoly a situace
- ✓ budeme podporovat schopnost odloučení od rodičů či blízkých na určitou dobu a být aktivní i bez jejich podpory
- ✓ povedeme děti k postupnému ovládnutí svých citů ve známých a opakujících se situacích

DD

- ✓ povedeme děti ke schopnosti navazování kontaktů s dětmi i dospělými
- ✓ povedeme děti k chápání, že všechny děti, lidé mají stejnou hodnotu

DSP

- ✓ budeme vytvářet návyky společenského chování ve styku s dospělými a s dětmi
- ✓ povedeme děti k uvědomování svojí role ve společnosti (rodině, třídě)

DSV

- ✓ budeme se učit orientovat bezpečně v známém prostředí (mateřské škole, zahradě a okolí školy)
- ✓ budeme pozorovat změny v nejbližším okolí a všimnout si jich

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

DT

- ❖ zvládá správné držení těla
- ❖ v běžném prostředí se pohybuje bezpečně
- ❖ zvládá sebeobsluhu při hygieně, stolování a oblékání

DP

- ❖ dovede verbálně komunikovat a vést dialog
- ❖ dítě je schopno zaregistrovat změny ve svém okolí
- ❖ dítě je schopno rozpoznat rozdíly, charakteristické znaky předmětů
- ❖ dítě dokáže soustředěně poslouchat pohádku, uposlechnout pokyn dospělého
- ❖ dítě dokáže setrvat u rozehrané hry, zapamatovat si krátký text, zapamatovat si různé zvuky, zapamatovat si jednoduchý postup řešení
- ❖ dítě dokáže vyjadřovat svoji představivost fantazii prostřednictvím různých činností
- ❖ rozlišuje obrazné symboly, piktogramy, značky
- ❖ zvládá běžné způsoby pohybu a prostorovou orientaci v různém prostředí, pohybuje se koordinovaně a jistě
- ❖ orientuje se v prostoru dle slovních pokynů
- ❖ rozumí a používá základní matematické pojmy
- ❖ orientuje se v číselné řadě
- ❖ chápe jednoduché souvislosti
- ❖ samostatně se rozhoduje při některých činnostech
- ❖ vymýšlí nová řešení
- ❖ přichází s vlastními nápady
- ❖ projevuje zájem o nové věci
- ❖ dítě se dokáže odloučit na určitou dobu od dospělého
- ❖ dítě se dokáže zařadit do skupiny dětí, dokáže vyjednávat
- ❖ dokáže respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělého
- ❖ dítě umí přijmout roli ve hře
- ❖ dítě dokáže zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi
- ❖ má vytvořený svůj názor, dokáže vyjádřit souhlas – nesouhlas, dokáže přiměřeně ovládat své city, své chování, respektuje domluvená pravidla
- ❖ dítě umí přijmout změnu a přizpůsobit se jí
- ❖ děti jsou schopny respektovat kamarády i dospělého

DD

- ❖ dítě přiměřeně komunikuje s dospělým, s druhým dítětem, navazuje dětská přátelství
- ❖ dítě se dokáže zařadit do skupiny dětí, dokáže vyjednávat

umí si mezi sebou vytvořit pravidla a dodržovat je

<ul style="list-style-type: none"> ❖ dítě si všímá toho, co druhý potřebuje ❖ brání se projevům násilí
DSP
<ul style="list-style-type: none"> ❖ vnímat odlišnosti mezi dětmi ❖ projevovat ohleduplnost a zdvořilost ❖ cítit se plnohodnotným členem skupiny
DSV
<ul style="list-style-type: none"> ❖ zaměřit se na to, co je z poznávacího hlediska důležité ❖ vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení ❖ osvojuje si elementární poznatky o okolním prostředí ❖ pomáhá pečovat o okolní životní prostředí

KOMPETENCE
1. KOMPETENCE K UČENÍ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dítě si všímá dění a problémů v bezprostředním okolí ✓ dítě řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů a spolupodílí se na společných rozhodnutích
5. KOMPETENCE ČINNOSTÍ A OBČANSKÉ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ spoluvytváří pravidla společného soužití s vrstevníky dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých zajímá se o vše, co se kolem děje

6.2 II. Integrovaný blok

Liška Bystrouška jde do zahrady, s listím si však neví rady.

Časový rozsah: přibližně 12 týdnů

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Již název tohoto tématu přinese činnosti související s podzimem, přírodou, pohybem, zdravím v tomto období.

V popředí budou výlety do přírody s pozorováním všech znaků podzimu – opadávání listnatých stromů, barvy v přírodě, tvary listů, zvířata, jejich pojmenování a užitek, ukládání k zimnímu spánku, sklizeň všeho, co příroda přinesla, pozorování lidí a strojů, které nám pomáhají, starší děti i poznávání vynálezů techniky.

Budeme pracovat s přírodninami, vyrábět narozeninový kalendář, kalendář ročních období apod. Budeme si cvičit jazýčky, rytmizovat říkadla, přichystáme podzimní slavnosti i s jablečným čajem a upečeme závin či jiné dobroty z podzimních plodin.

Oblečení, obuv, vitamíny, nemoci, hry se slovy, hádanky a vše další, co přinesou podtémata třídních programů.

Důležitou součástí bude i pokračování v adaptačním procesu. Společně s dětmi si vyzdobíme naši mateřskou školu.

Slunce, Měsíc, hvězdy budou předmětem činností k přiblížení těchto pojmů.

Liška Bystrouška nás provede dalšími společnými pravidly a pomůže v prevenci patologických jevů prostřednictvím maňáskové scény, společných podzimních slavností či exkurzí dle plánů jednotlivých tříd.

OKRUHY ČINNOSTÍ – VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- ✓ lokomoční pohybové činnosti
- ✓ nelokomoční pohybové činnosti a jiné (turistika, sezónní činnosti, hry)
- ✓ manipulační činnosti a jednotlivé úkony s předměty, nástroji a materiálem
- ✓ zdravotně zaměřené činnosti (uvolňovací, dechové, relaxační cvičení)
- ✓ příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví a vytváření zdravých životních návyků
- ✓ poslech čtených a vyprávěných příběhů a pohádek, sledování divadelních pohádek a příběhů

- ✓ společná diskuse a rozhovory, komentování zážitků a aktivit
- ✓ pozorování přírodních jevů, objektů a předmětů, pojmenování jejich vlastností
- ✓ exkurze, besedy, divadla, výstavy, návštěva knihovny....
- ✓ manipulace s předměty, různým materiálem, experiment
- ✓ hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- ✓ estetické a tvůrčí aktivity
- ✓ sociální a interaktivní hry
- ✓ společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- ✓ přípravy a realizace spol. zábav a slavností
- ✓ tvůrčí činnost – výtvarné, pracovní, hudebně pohybové
- ✓ poučení o nebezpečných situacích a o způsobech, jak se před nimi chránit (zvířata, houby, povětrnostní jevy)
- ✓ práce s literárními texty a obrazovým materiálem (encyklopedie, zásobníky
- ✓ pozorování v přírodě, návštěva výlovů, výtvarné a pracovní činnosti, básně, písně apod.
- ✓ logopedické hříčky, dechová cvičení, rytmizace
- ✓ práce s encyklopedií

NAŠE ZÁMĚRY A CÍLE

DT

- ✓ pobytem na zahradě školy a v přírodě chceme podpořit tělesný rozvoj a zdraví dětí
- ✓ zdravotním cvičením budeme podporovat správné držení těla
- ✓ zaměříme se na uvolnění ruky, podporu hrubé i jemné motoriky
- ✓ budeme pracovat s různými výtvarnými technikami v souvislosti s rozvojem grafomotoriky a dalších dovedností
- ✓ budeme se učit ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem (rytmizace)

DP

- ✓ zaměříme se na komunikaci s vrstevníky i dospělými v rámci doznívání adaptačního procesu (domluvit se slovy)
- ✓ budeme se učit pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- ✓ budeme se učit správně vyslovovat
- ✓ maximálně podpoříme rozvoj tvořivosti a fantazie při práci s přírodninami, ovocem a zeleninou v různých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových a dramatických)
- ✓ budeme se učit přijímat ocenění i kritiku, vyrovnat se s ní a učit se hodnotit své osobní pokroky (sebehodnocení)

- ✓ budeme u dětí rozvíjet základní předmatematické představy (tvary, velikost, orientace v číselné řadě, číslovka – počet)
- ✓ budeme se učit přemýšlet a uvažovat a své myšlenky a úvahy vyjádřit (zobecňovat-ovoce, zelenina, rozdílné znaky, labyrinty)
- ✓ budeme podporovat rozvoj paměti vhodnými aktivitami (básničky, říkanky písničky, vyprávění, dramatizace apod.)

DD

- ✓ podpoříme rozvoj vlastních zájmů dětí na základě jejich potřeb
- ✓ budeme se učit přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

DSP

- ✓ budeme se učit zvládnout život v MŠ, aktivně zvládat požadavky života školy
- ✓ budeme se učit vnímat umělecké a kulturní podněty
- ✓ budeme se učit vyjádřit a zhodnotit zážitky (výstava, divadlo, koncert)

DSV

- ✓ budeme se učit o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že člověk svým chováním ovlivňuje životní prostředí
- ✓ budeme děti učit vnímat, že změny jsou přirozené a samozřejmé a je potřeba se jim umět přizpůsobovat
- ✓ ctít tradice a zvyky (oslavy narozenin, svátků, slavnosti atd.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

DT

- ✓ dokáže napodobit pohyb podle vzoru
- ✓ manipuluje s předměty denní potřeby
- ✓ dítě dokáže udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- ✓ dítě dokáže pracovat se stavebnicemi skládkami, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami
- ✓ dítě dokáže doprovázet pohyb zpěvem
- ✓ má povědomí o významu zdravého stravování

DP

- ✓ dovede verbálně komunikovat, vést dialog
- ✓ umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- ✓ dítě umí správně vyslovovat
- ✓ vyjadřuje svou fantazii a představivost v činnostech
- ✓ rozlišuje podstatné znaky, postřehne změnu
- ✓ dítě dokáže hodnotit své osobní pokroky
- ✓ přemýšlí, uvažuje, řeší jednotlivé problémy, konkrétní úkoly a situace
- ✓ dítě dokáže zapamatovat si krátké říkanky, básničky, písničky, pohádku, příběh.... a reprodukovat je
- ✓ kreslí s určitým záměrem
- ✓ vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- ✓ záměrně pozoruje, postřehne změnu

DD

- ✓ dokáže spolupracovat
- ✓ dokáže domlouvat se a vyjednávat

DSP

- ✓ má povědomí o různých nebezpečích v okolí
- ✓ uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky, těší se z hezkých a příjemných zážitků

DSV

- ✓ má elementární poznatky o přírodě
- ✓ vnímá koloběh života (roční období)
- ✓ má povědomí o ochraně životního prostředí
- ✓ uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- ✓ rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

- ✓ je citlivé k živým bytostem, k přírodě

V ÚROVNI KOMPETENCÍ

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- ✓ získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- ✓ má elementární poznatky o světě přírody

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ✓ problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- ✓ dovede využívat informace a komunikační prostředky (encyklopedie, PC)
- ✓ v běžných situacích komunikuje s dětmi i dospělými bez zábran a ostychu dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity (výtvarné, hudební)

4. SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE

- ✓ rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost
- ✓ ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit při společných činnostech

5. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE

- ✓ má základní představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami uvědomuje si, že svým chováním může ovlivnit prostředí, ve kterém žije
- ✓ má smysl pro povinnost ve hře a váží si práce i úsilí druhých

6.3 III. Integrovaný blok

Sněží, sněží potichu, lišky, chod'te v kožichu.

Časový rozsah: přibližně 12 týdnů

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Příroda v zimním spánku a zimní počasí nám umožní mnoho zajímavého zkoumání, bádání a objevování. Budeme objevovat různá skupenství vody, stavět ze sněhu a ledu, provozovat zimní sporty.

Budeme podnikat s liškou Bystrouškou výlety do přírody a hledat podle pobytových stop různé živočichy a ptáky. O ptáčky a zvířátka se také budeme starat a připravovat jim chutné pohoštění do krmítek a krmelců.

Podnikneme zajímavý výlet do Doby ledové a dozvíme se mnoho z historie naší planety.

Bílý, modrý, černý papír, sněhuláci, čerti a Mikuláš bude motivem pro práci s papírem a barvou.

Čas Vánoc je jako stvořený pro posílení mezilidských vztahů a posilování tradic a zvyků, tvorbu dárečků při poslechu koled a seznámení se s vánočními zvyky a tradicemi. Nebude chybět ani pečení vánočního cukroví, zdobení stromečku apod.

Liška Bystrouška také nabídne různé jazykolamy, říkadla, básničky, písně, které ve spojení s hudbou a pohybem zpříjemní „Vánoční cinkání s rodiči“.

V rámci zapojení do projektu „Celé Česko čte dětem“ proběhne Týden čtení. Ten nabídne mnoho nevšedních aktivit jako je například čtení pohádek z řad babiček, dědečků apod. Po ukončení projektu budeme i nadále věnovat pozornost aktivitám podporující předčtenářskou gramotnost.

Navštívíme s předškoláky ZŠ, podíváme se na svoje kamarády, společně si zahrajeme na školu a zkusíme si Zápis na nečisto.

A pak už oslavíme masopust. Vyrobit si masky, pustíme se do karnevalového reje a budeme společně přivolávat jaro.

OKRUHY ČINNOSTÍ – VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- ✓ sezónní činnosti
- ✓ manipulační činnosti
- ✓ konstruktivní a grafické činnosti
- ✓ výtvarné a pracovní činnosti
- ✓ smyslové a psychomotorické hry, hudebně pohybové hry
- ✓ artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, logopedické chvilky, dechová cvičení, hrátky s dechovými nástroji a pomůckami
- ✓ slovní projev – recitace, zpěv, dramatizace
- ✓ přímé pozorování jevů v okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- ✓ nejrozumnější činnosti zaměřené na koncentraci pozornosti
- ✓ řešení myšlenkových i praktických problémů, hry a činnosti zaměřené na procvičování různých forem paměti
- ✓ činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- ✓ činnosti se zaměřením na samostatné vystupování, vyjadřování
- ✓ kooperativní činnosti ve dvojicích
- ✓ četba a vyprávění pohádek, poslech, popletené pohádky, vymyšlené příběhy
- ✓ společná setkávání, aktivity podpory sblížení dětí
- ✓ hry, přirozené i modelové situace, při nichž se děti učí respektovat a přijímat druhého
- ✓ příprava a realizace společných zábav a slavností
- ✓ setkávání se s uměním mimo MŠ (návštěva kulturních akcí)
- ✓ hry se zaměřením na poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- ✓ aktivity zaměřené na získávání praktické orientace v našem městě, praktické činnosti s různými materiály a technikami
- ✓ experimenty, práce s encyklopedií, zimní sporty, hry se sněhem, pozorování v přírodě, pohybové hry při pobytu venku
- ✓ maňáskové scénky

NAŠE ZÁMĚRY A CÍLE

DT

- ✓ pobytem na zdravém zimním vzduchu budeme posilovat zdraví dětí a správný tělesný rozvoj
- ✓ při sezónních činnostech se zaměříme na bezpečný pohyb ve skupině
- ✓ při průpravném cvičení budeme využívat různé náčiní, pomůcky
- ✓ budeme rozvíjet základní pohybové dovednosti při zvládnutí nižších překážek, házení a chytání
- ✓ zaměříme se na činnosti, při kterých dítě preferuje dominantní ruku, správné držení tužky
- ✓ povedeme děti k dodržování a pochopení zásad zdravého životního stylu (pohyb, sporty,
- ✓ hygiena, zdravá výživa, pobyt v přírodě, otužování)

DP

- ✓ zaměříme se na vyjadřování, vhodnou formulaci vět, rozvíjení slovní zásoby a používání jednodušších souvětí
- ✓ podpoříme vyprávění zážitků, příběhů a pohádek, budeme posilovat kultivovaný projev dětí
- ✓ povedeme děti k soustředěnosti na činnost a její dokončení (neodbíhat) a k udržení pozornosti i při méně atraktivních činnostech
- ✓ budeme rozvíjet tvořivost a fantazii v různých činnostech (konstruktivní, výtvarné, pohybové, dramatické)
- ✓ budeme se seznamovat s některými grafickými znaky
- ✓ budeme děti učit orientaci v časových údajích v rámci dne, týdne, měsíce, roku
- ✓ budeme i nadále u dětí rozvíjet základní předmatematické představy (tvary, velikost, orientace v číselné řadě, číslovka – počet)
- ✓ povedeme děti k zájmu o různé knihy, nové věci a experiment
- ✓ budeme rozvíjet schopnost kooperace
- ✓ budeme posilovat schopnost záměrně řídit své chování

DD

- ✓ budeme posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním – k dospělým, v dětské skupině
- ✓ povedeme děti k chápání osobnostních odlišností mezi lidmi

DSP

- ✓ i nadále budeme prohlubovat a upevňovat zvládnutí požadavků života v MŠ

- ✓ povedeme děti k pochopení, že každý má ve společenství (rodina, třída, herní skupina) svoji roli
- ✓ povedeme děti k vyjadřování se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

DSV

- ✓ přiblížíme dětem tradice Vánoc, Tří králů, masopustu, podíváme na oslavy Vánoc a Nového roku i v jiných kulturách
- ✓ povedeme děti k chápání významu životního prostředí a trvale udržitelných zdrojů

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

DT

- ✓ dítě má povědomí o tom, že pobyt venku vede k posilování zdraví
- ✓ snaží se pohybovat bezpečně ve skupině
- ✓ dítě manipuluje s různým náčiním, pomůckami
- ✓ zvládá zdolávat překážky a manipulaci s míčem
- ✓ vnímá správné držení tužky
- ✓ uplatňuje zásady zdravého životního stylu
- ✓ vnímá otužování jako zdraví prospěšnou činnost

DP

- ✓ mluví gramaticky správně, ve větách, umí vyprávět jednoduché příběhy, vyslovuje jasně, zřetelně, ovládá dech i tempo řeči
- ✓ dokáže si úmyslně zapamatovat a později vybavit
- ✓ ovládá koordinaci ruky a oka
- ✓ dokáže se soustředit a udržet pozornost
- ✓ chápe základní matematické pojmy, rozlišuje podstatné znaky
- ✓ chápe prostorové vztahy a časové pojmy
- ✓ dítě jeví zájem o knihy, ilustrace, experiment
- ✓ dokáže spolupracovat
- ✓ má povědomí o širším přírodním prostředí
- ✓ vnímá, že svět má svůj řád
- ✓ má povědomí o bezpečném chování, ví, jak se nebezpečí vyhnout
- ✓ přistupuje ke starším lidem s úctou

DD

- ✓ uplatňuje základní společenská pravidla ve styku s dospělým i s dětmi, umí přiměřeně komunikovat
- ✓ přirozeně vnímá osobnostní odlišnosti mezi lidmi

✓ dítě umí vyjednávat, dohodnout se
DSP
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dítě zvládá nastavený režim v MŠ ✓ chápe, že každý má ve společnosti svoji roli ✓ zvládá hudebně pohybové činnosti ✓ dodržuje společně vytvořená pravidla ✓ umí nést zodpovědnost za svoje činy a chování
DSV
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dítě si osvojilo poznatky o zvycích a tradicích ✓ má povědomí o významu životního prostředí ✓ je citlivé k živým bytostem a přírodě

NA ÚROVNI KOMPETENCÍ

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- ✓ odhadne svoje síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých soustředí se na činnost, dokončí zadanou práci, dovede postupovat dle instrukcí, experimentuje

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ✓ při řešení myšlenek i praktických problémů užívá log., mathematic., i empirických postupů
- ✓ zpřesňuje si početní představy, užívá číselných i matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- ✓ nevyhýbá se řešení problémů a uvědomuje si, že svou aktivitou může situaci ovlivnit

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ✓ komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými
- ✓ ovládá dovednosti předcházející psaní a čtení

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ✓ projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- ✓ ve skupině se dokáže prosadit, podřídit, umí vyjednávat, uzavírat kompromisy uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
- ✓ neznámých situacích se chová obezřetně, co je mu nepříjemné dokáže odmítnout, dokáže se bránit projevům násilí

5. KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČASNÉ

- ✓ zajímá se o druhé, i o to, co se kolem děje, chápe to, že pohodlnost i lhostejnost mají svoje nepříznivé důsledky
- ✓ uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat chápe základní lidské hodnoty
- ✓ uvědomuje si, v jakém prostředí žije a že to svým chováním může ovlivnit

6.4 IV. Integrovaný blok

Lištičky vstávejte, jaro zase vítajte.

Časový rozsah: přibližně 12 týdnů

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Již název tématu vypovídá o probuzení přírody, ale zároveň i nás, po zdánlivém zimním odpočinku. Především sama příroda přichystá řadu pozorování a činností, které s ní souvisí. Bude námětem pro rozmanité výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvou i přírodninami.

Řada činností bude přenášena ven, zahrada nabídne činnosti spojené s pohybem, pozorováním a experimentováním. Poslech zvuků v přírodě, hry na badatele a ochranáře, vnímání změn počasí, přinese celkový environmentální rozvoj dítěte. V rámci oslav Dne Země se zaměříme na ochranu prostředí, ve kterém žijeme (recyklace, třídění odpadu, čištění okolí). To vše bude probíhat ve společenství jednotlivých tříd, přinese potřebu nových společných pravidel, bude potřeba respektovat jeden druhého a současně se učit jeden druhému pomoci a uvědomit si jeho potřebu spolupráce.

Pro tento integrovaný blok bude maximálně využita příroda v okolí mateřské školy a zahrada školy.

Velikonoční tradice, výstavka a společné dílny s rodiči a dětmi budou oslavou svátků velikonočních.

Svátek matek přinese mnoho zážitků a bude dobrou inspirací pro podtéma

„rodina“ a vše, co souvisí (rodiče, jejich profese, sourozenci, prarodiče, chování, poznání vlastní identity, vzájemné vztahy a tolerance).

Budeme poznávat naše město- řeku, potok, náměstí, kulturní památky.

OKRUHY ČINNOSTÍ – VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- ✓ manipulační činnosti s různými předměty
- ✓ lokomoční pohybové činnosti
- ✓ činnosti zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí
- ✓ činnosti směřující k prevenci úrazů
- ✓ vyprávění zážitků
- ✓ hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- ✓ práce s audiovizuální technikou
- ✓ hry a praktické úkony procvičování orientace v prostoru i rovině
- ✓ činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů
- ✓ volné hry a experimenty s materiálem
- ✓ taneční a dramatické aktivity
- ✓ námětové hry a činnosti
- ✓ činnosti zaměřené na poznání lidských činností
- ✓ výlety a poznávání našeho města
- ✓ činnosti vyvolávající veselí a pohodu, činnosti vyjadřující náladu a vyžadující
- ✓ samostatné vystupování
- ✓ činnosti a hry, které vedou děti k ohleduplnosti
- ✓ společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- ✓ pozorování životních podmínek a stavu živ. prostředí, poznávání ekosystému
- ✓ hry a aktivity na téma doprava
- ✓ hry s tělem, experimentování, pozorování, námětové hry, výtvarné a pracovní činnosti, kolektivní práce

NAŠE ZÁMĚRY A CÍLE

DT

- ✓ budeme rozvíjet schopnost provést pohyb podle vzoru nebo pokynu □ budeme se učit vyjádřit říkanku pohybem (velikonoční koledy,)
- ✓ budeme se učit pojmenovat části těla, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- ✓ budeme rozvíjet fyzickou zdatnost při pohybu na zahradě MŠ, na louce,

DP

- ✓ budeme se učit správně formulovat otázky, slovně reagovat
- ✓ budeme rozvíjet praktické a komunikační dovednosti dětí (vést rozhovor na téma)
- ✓ povedeme děti k vědomému využívání všech smyslů
- ✓ podpoříme u dětí rozvoj tvořivosti a fantazie v tvořivých činnostech – práci s přírodninami a různým materiálem (velikonoční dílny, recyklace a tvoření z odpadových materiálů)
- ✓ budeme rozvíjet schopnost chápat elementární časové pojmy a prostorové pojmy (roční období, ráno, v poledne, večer, nahoře, dole, ...)
- ✓ budeme rozvíjet schopnost uvažovat v souvislostech
- ✓ budeme se učit rozhodovat o svých činnostech
- ✓ budeme se učit přijmout pozitivní i negativní hodnocení
- ✓ budeme se těšit ze společných příjemných zážitků (kulturních, přírodních krás)

DD

- ✓ budeme rozvíjet kooperativní dovednosti
- ✓ budeme posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému (rodina, přátelé, děti ve třídě)

DSP

- ✓ budeme se učit orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola,)
- ✓ přiblížíme dětem tradice jarních svátků
- ✓ budeme poznávat kulturní památky našeho města (knihovna, divadlo, kostel)

DSV

- ✓ budeme poznávat naše širší okolí a naše město (historie, mapy, zařízení města, služby ve městě, záchranný integrovaný systém, radnice)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

DT

- ✓ napodobí pohyb podle vzoru, pokynu
- ✓ doprovodí pohyb říkankou, písničkou
- ✓ pojmenuje viditelné části těla, včetně některých dílčích částí a některé vnitřní orgány
- ✓ zvládá kresbu lidské postavy
- ✓ pohybuje se koordinovaně a bezpečně v různém terénu
- ✓ překonává různé přírodní překážky
- ✓ určí, které jídlo je dobré pro naše zdraví

DP

- ✓ vyslovuje jasně a zřetelně, ovládá dech i tempo řeči
- ✓ dovede vést dialog
- ✓ rozpozná změny ve svém okolí (ve třídě, na obrázku,)
- ✓ rozezná různé zvuky
- ✓ rozliší základní geometrické tvary, barvy a vlastnosti předmětů
- ✓ tvořivě využívá přírodní i ostatní materiál při pracovní i výtvarné činnosti, experimentuje s netradičním výtvarným materiálem
- ✓ rozlišuje roční období a základní časové období (ráno, v poledne, večer, dnes, zítra,)
- ✓ používá základní prostorové pojmy (nahore, dole,)
- ✓ umí vyjádřit souhlas i nesouhlas
- ✓ dokáže se vyrovnat s drobným neúspěchem
- ✓ dokáže ovládnout své city
- ✓ ví, že za své chování nese zodpovědnost
- ✓ prožívá radost ze zvládnutého a poznaného (naučí se píseň, předvede tanec,)

DD

- ✓ spolupracuje při hře i ostatních aktivitách
- ✓ navazuje dětská přátelství a dokáže být druhému dobrým partnerem při hře
- ✓ respektuje názor jiného dítěte, domlouvá se na společném řešení
- ✓ obrací se na dospělého s prosbou o pomoc, radu, ...
- ✓ všímá si potřeb druhých (dělení o hračky,)
- ✓ spolupracuje při hře i ostatních aktivitách

DSP

- ✓ chápe, že každý má ve společenství (rodina, třída,) svou roli a umí přizpůsobit své chování
- ✓ uplatňuje základní společenská pravidla ve styku s dospělými i dětmi

- ✓ má poznatky o velikonočních zvycích
- ✓ všímá si kulturních památek e svém okolí

DSV

- ❖ orientuje se v blízkém okolí školy
- ❖ má poznatky o našem městě, ví, kde je potok, řeka, náměstí, knihovna, sportoviště, hasiči, ...
- ❖ je citlivé k přírodě i k věcem
- ❖ uvědomuj si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- ❖ pečuje o prostředí, ve kterém žije (zahrada, třídění odpadu,)

NA ÚROVNI KOMPETENCÍ

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- ✓ získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení, pokud se mu dostává uznání a cenění, učí se s chutí
- ✓ soustředěně pozoruje, všímá si souvislostí, experimentuje

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ✓ rozlišuje řešení, která jsou funkční a která funkční nejsou
- ✓ nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ✓ domlouvá se gesty i slovy, rozumí jejich významu a funkci
- ✓ má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- ✓ rozšiřuje slovní zásobu, aktivně ji používá k dokonalé komunikaci, ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ✓ napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů
- ✓ přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla
- ✓ je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

5. KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- ✓ dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- ✓ odhaduje rizika svých nápadů
- ✓ jde za svým záměrem, ale dokáže také měnit cesty a přizpůsobit se daným okolnostem

6.5 V. Integrovaný blok

Slunce začalo hrát, na louku si pojd'me liščata hrát.

Časový rozsah: přibližně 8 týdnů

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Příroda, počasí, slunce, bouřka, rostliny a jejich plody, zvířata budou předmětem různých pohybových, výtvarných, pracovních, pěveckých činností.

Děti se setkají s péčí o druhé v souvislosti s přírodou (včely, mravenci atd.), významem spolupráce, tolerance a ohleduplnosti.

Činnosti budou přenášeny ven na zahradu školy nebo do přírody.

Stromy, zvířata a jejich mláďata, lesní plody budou předmětem pozorování nebo motivem pro činnosti z nich vyplývající. Jedním z podtémat z programové nabídky bude také „já a moje tělo“, jak se chránit před úrazu, co nám hrozí ve vodě, co budeme dělat s odřeným kolenem a proč nám včela dala žihadlo. Zařadíme hry s dopravní tematikou.

Výlety do přírody a nebudou chybět ani společné aktivity s rodiči v rámci doplňkového programu.

Děti si rozšíří poznatky o své zemi a existenci jiných zemí národů a kultur.

OKRUHY ČINNOSTÍ – VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- ✓ grafomotorická cvičení
- ✓ lokomoční pohybové činnosti
- ✓ činnosti zaměřené na poznatky o lidském těle a péči o něj
- ✓ pohádky ve všech podobách
- ✓ společné diskuse, rozhovory, vyprávění
- ✓ hry a činnosti na procvičování různých forem paměti a pozornosti
- ✓ hry na orientaci v prostoru
- ✓ pozorování kulturních a technických objektů
- ✓ činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama a k odlišnosti od ostatních
- ✓ hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své a druhých
- ✓ aktivity přibližující pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty
- ✓ činnosti přispívající k péči o okolní krajinu, pracovní a pěstitelské činnosti
- ✓ poučení o možných nebezpečných situacích, nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy,

- ✓ dopravní situace a nebezpečné situace o prázdninách

NAŠE ZÁMĚRY A CÍLE	
DT	<ul style="list-style-type: none"> ✓ budeme se učit koordinovat pohyby těla v různých polohách ✓ budeme se učit pojmenovávat základní části těla, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
DP	<ul style="list-style-type: none"> ✓ budeme se učit porozumět slyšenému ✓ budeme sledovat pohádku, vyprávět příběh ✓ budeme se připravovat pro život v mnohajazyčné evropské společnosti (seznámíme se s tím, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možné se jím učit) ✓ budeme se učit co je z poznávacího hlediska důležité (správně reagovat na světelné a akustické signály) ✓ budeme podporovat rozvoj paměti – krátké texty k zapamatování, vybavení textu (př. vyprávění zážitků z výletu,) ✓ budeme se učit chápat elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat ✓ budeme se učit vyjadřovat svoji představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) ✓ budeme se učit orientovat v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase (nacházet znaky společné a rozdílné př. všechny předměty ze dřeva, zobecňovat dopravní prostředky,) ✓ povedeme děti k využívání zkušeností k učení (samostatně se rozhodovat v některých situacích, vymýšlet nová řešení, přicházet s vlastními nápady,) ✓ povedeme děti k podílení se na organizaci hry a činností (učit se kooperovat, dohodnout se s ostatními, přijmout roli,) ✓ budeme se učit vyjadřovat své prožitky (z běžného života kolem nás)
DD	<ul style="list-style-type: none"> ✓ povedeme děti k aktivní komunikaci (vyprávět, povídat, naslouchat druhému,) ✓ povedeme děti k odmítnutí komunikace, která je jim nepříjemná ✓ budeme podporovat rozvoj komunikace s vrstevníky a dospělými
DSP	<ul style="list-style-type: none"> ✓ povedeme děti k uvědomění, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat) ✓ povedeme děti prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností se vyjadřovat a zvládat základní hudební dovednosti

DSV

- ✓ povedeme děti k podvědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním technickém prostředí, prostřednictvím praktických zkušeností a praktických ukázek okolí dítěte
- ✓ budeme učit děti znát co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení přírodou, co může ohrožovat zdravé životní prostředí,)
- ✓ budeme poskytovat dětem další poznatky o své zemi (vlajka, prezident, ...)
- ✓ budeme seznamovat děti s existencí jiných zemí, národů i kultur (typické znaky některých cizích národů, přírodní podmínky, zvyky, zvířata,)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

DT

- ❖ pohybuje se koordinovaně a jistě (lezení, překážky, tříkolka,)
- ❖ umí pojmenovat viditelné části těla, některé vnitřní orgány a zná základní zásady zdravého životního stylu

DP

- ❖ zvládá zachytit hlavní myšlenku příběhu, příběh převyprávět samostatně
- ❖ dítě zná, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- ❖ dokáže správně reagovat na světelné a akustické signály
- ❖ zapamatuje si pohádku, děj, příběh a převypráví ho, zapamatuje si a vybaví si prožité příjemné i nepříjemné pocity
- ❖ chápe jednoduché souvislosti, nachází znaky společné a rozdílné, porovnává
- ❖ vyjadřuje svou představivost a fantazii v činnostech
- ❖ rozlišuje a používá základní prostorové pojmy, rozlišuje základní časové údaje, uvědomuje si plynutí v čase
- ❖ nachází společné a rozdílné znaky
- ❖ zvládá vyřešit samostatně jednoduchý problém, vymýšlí nová řešení
- ❖ umí kooperovat, dohodnout se s ostatními, přijmout roli ve hře
- ❖ vyjadřuje své prožitky z běžného života kolem nás (slovně, výtvarně, pohybově...)

DD

- ❖ aktivně komunikuje s druhými dětmi bez vážnějších problémů
- ❖ dokáže odmítnout nepříjemný kontakt a komunikaci
- ❖ aktivně komunikuje s druhými dětmi a dospělými

DSP

- ❖ rozlišuje společensky nežádoucí chování

- ❖ vyjadřuje se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje

DSV

- ❖ má poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá
- ❖ zná, co je škodlivé a nebezpečné, co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- ❖ má poznatky o své zemi (zná název státu, hlavní město, ...)

NA ÚROVNI KOMPETENCÍ

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- ❖ má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ❖ umí řešit problémy na základě vlastní zkušenosti, spontánně vymýšlí nová řešení problémových situací
- ❖ nevyhýbá se řešení problémů, uvědomuje si, že svou aktivitou může svou situaci ovlivnit

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ❖ komunikuje bez zábran a ostychu, využívá k tomu gesta i slova ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ❖ umí se spolupodílet na společném rozhodnutí, je schopno chápat, že jsou lidé různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem

5. KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÁ

- ❖ chápe, že činnost a pracovitost jsou přínosem, nevšímavost a pohodlnost mají své nepříznivé důsledky
- ❖ dbá na svoje zdraví a bezpečí své i druhých
- ❖ má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, váží si práce a úsilí druhých

7 DÍLČÍ PROJEKTY

Dílčí projekty školy jsou připraveny samostatně a pedagogové s nimi pracují v rámci svých tříd dle aktuální vývojové úrovně dané skupiny. Jednotlivé cíle i vzdělávací nabídka je použita při pravidelném plánování v rámci tvorby podtémat jednotlivých IB TVP.

Intenzita jednotlivých cílů bude taktéž odvislá od potřeby a evaluační činnosti pedagogů. Časová realizace je 1 rok, tak, jako integrované bloky.

Projekty jsou rámcové, obsahují hlavní záměry, cíle, charakteristiku hlavního smyslu, vzdělávací nabídku a jejich rozpracování bude předmětem TVP.

Činnosti jako prostředek naplnění stanovených záměrů a cílů budou maximálně zohledňovat možnosti dětí jednotlivých tříd.

Tematicky jsou jednotné pro celou školu s využitím "maskotů", kteří symbolizují dané záměry těchto projektů, abychom mohli dobře naplnit kontinuitu záměru v rámci celého předškolního období.

DÍLČÍ PROJEKTY

	NÁZEV	ZAMĚŘENÍ	CÍL
1.	Lesní dny s liškou Bystrouškou (LDLB)	Environmentální vzdělávání.	Environmentálně senzitivní jedinec, mající přehled o základních environmentálních zákonitostech a toužící poznávat a objevovat své životní prostředí.
		Výchova k ochraně zvířat.	Porozumět základním potřebám zvířat a uvědomit si, že lidé by měli se zvířaty zacházet vlídně a respektovat jejich domovy a životní prostředí.
		Polytechnická výchova.	Rozvoj pohybových schopností a manuální šikovnosti dětí.
2.	Zajíc Hryzálek (ZH)	Zdravý životní styl.	Podpora zdravého životního stylu, porozumět pochodům v lidském těle, znát a naslouchat svému tělu.
		Sociálně x patologické jevy.	Předcházet nežádoucím projevům chování.
3.	Myšák Logísek (ML)	Logopedické prevence.	Celkový rozvoj komunikativních dovedností dětí a logopedická prevence se zacílením na správnou výslovnost.
4.	Ježek František (JF)	Dopravní výchova.	Pochopení významu bezpečného chování a postojů v dopravním prostředí a jejich osvojení.

7.1 Lesní dny s liškou Bystrouškou

„Abychom pochopili pravidla ekologického chování a dokázali se jimi řídit, potřebujeme vlastnosti a schopnosti jako jsou: láska k přírodě, omezování vlastních potřeb, šetrnost, schopnost rychle se přizpůsobit měnícím se podmínkám a schopnost vlastního úsudku a jednání. Předpokladem pro rozvoj těchto vlastností je ochota poznat sám sebe a síla pracovat na sobě. Základy je proto nutné položit již u malých dětí.“

Elfriede Pausewangová

Záměry a cíle našeho dílčího projektu směřují k naplnění této myšlenky.

Projekt bude včleněn do jednotlivých integrovaných bloků dle specifik jednotlivých tříd a jeho smyslem je posílit oblast environmentálního vzdělávání a polytechnické výchovy dětí naší mateřské školy.

Charakteristika hlavního smyslu dílčího projektu

Stěžejní bude rozvoj environmentální sensitivity, kterou lze obecně chápat jako citlivost, vztah a empatii k přírodě a životnímu prostředí, včetně citlivého a starostlivému vztahu ke zvířatům. V oblasti polytechnické výchovy jde zejména o podporu manuální zručnosti v maximální možné míře z pokud možno obnovitelných a přírodních materiálů.

Budeme dětem nabízet podnětné prostředí, ve kterém mohou rozvíjet svoji kreativitu, bádát a experimentovat. Věříme, že dítě je matkou přírodou přirozeně aktivováno a fascinováno, což ho motivuje k nejrůznějším činnostem, které jsou důležité pro celostní rozvoj dítěte.

Proto budeme s dětmi trávit co nejvíce času venku.

Vzdělávací nabídka je vztažena k ročním obdobím a činnostem, které se v tomto čase přirozeně nabízí.

Kompetence dětí budeme rozvíjet v těchto oblastech:

- ✓ Vztah k přírodě
- ✓ Vztah k místu
- ✓ Ekologické děje a zákonitosti
- ✓ Environmentální problémy a konflikty
- ✓ Připravenost jednat ve prospěch životního prostředí

Záměry a cíle v obecné podobě

- ✓ budeme vytvářet a posilovat pozitivní vztah k prostředí ve kterém žijeme
- ✓ budeme v dětech posilovat potřebu být v kontaktu s přírodou
- ✓ budeme v dětech pěstovat odpovědnost za své chování k okolí
- ✓ seznámíme děti s pracemi souvisejícími s péčí o rostliny, zvířata, přírodu
- ✓ seznámíme děti s prostředím zahrady a blízkým okolím
- ✓ budeme rozpoznávat listy, šišky, plody... dle tvaru a přiřazovat k rostlinám
- ✓ zaměříme se na plody zahrady (ovoce, zelenina, bylinky)
- ✓ budeme pozorovat a poznávat zvířata domácí, volně žijící
- ✓ budeme v dětech pěstovat odpovědnost za své chování k okolí (třídění odpadu...)
- ✓ budeme se učit pojmenovávat plody, poznávat je zrakem, hmatem, čichem, chutí, přiřazovat je k rostlinám a znát jejich význam a užitek
- ✓ povedeme děti k povědomí o významu životního prostředí – přírody, střídání koloběhu života v přírodě
- ✓ povedeme děti k elementárnímu chápání proměn v přírodě (roční období)
- ✓ budeme se učit rozlišovat stromy – jehličnaté x listnaté, hledat rozdíly
- ✓ budeme zkoumat přírodní jevy
- ✓ povedeme děti k odpovědnosti a péči o ptáky a lesní zvěř
- ✓ budeme rozvíjet poznatky o živých tvorech v přírodě, hl. v zimním období (stopy ve sněhu apod.)
- ✓ budeme se učit chránit prostředí kolem nás a vnímat, že i lidskou činností je možno jej poškodit (třídění odpadu)
- ✓ budeme realizovat záměry s ekologickým námětem
- ✓ budeme se učit schopnosti přizpůsobení se vnějšího prostředí i jeho změnám
- ✓ budeme pozorovat klíčení semen, růst nových rostlin
- ✓ seznámíme děti s významem třídění odpadu
- ✓ povedeme děti ke koumání, experimentaci
- ✓ budeme v dětech pěstovat odpovědnost za své chování k okolí
- ✓ budeme rozvíjet poznatky dětí z oblasti živé a neživé přírody
- ✓ povedeme děti k ochraně nejmenších živočichů

Očekávané výstupy

- ✓ vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- ✓ vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehne změnu
- ✓ zaměří se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- ✓ odhalí podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- ✓ záměrně se soustředí a udrží pozornost

- ✓ vyvine volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- ✓ záměrně si zapamatuje a vybaví si prožité příjemné i nepříjemné pocity, zážitky
- ✓ zapamatuje si různé zvuky zvířat, přírodní zvuky
- ✓ vyjádří svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- ✓ tvořivě využívá přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech
- ✓ experimentuje s netradičními materiály
- ✓ zaměří se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- ✓ dokáže se orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- ✓ nalézá nová řešení nebo alternativní k běžným
- ✓ vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- ✓ prožívá radost ze zvládnutého a poznaného
- ✓ uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- ✓ těší se z hezkých a příjemných zážitků
- ✓ zachytí a vyjádří své prožitky
- ✓ orientuje se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- ✓ osvojilo si elementární poznatky o okolním prostředí
- ✓ má povědomí o širším přírodním i technickém prostředí
- ✓ vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- ✓ všímá si změn a dění v nejbližším okolí
- ✓ rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- ✓ má povědomí o významu životního prostředí
- ✓ uvědomuje si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- ✓ pomáhá pečovat o okolní životní prostředí

V úrovni podpory kompetencí se dostane do popředí

- ✓ kompetence k učení
- ✓ kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské

7.2 Zajíc Hryzálek

Charakteristika hlavního smyslu tohoto dílčího projektu

Projekt bude včleněn do jednotlivých integrovaných bloků dle specifik jednotlivých tříd a jeho smyslem je posílit oblast zdravého životního stylu a předcházet nežádoucím projevům chování (prevence patologických jevů chování).

Neexistuje žádná jednotná definice zdraví. Z našeho pohledu chápeme zdraví, jako stav úplné fyzické, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. V současné době je potřebné se zaměřit u dětí předškolního věku především na problematiku bezpečnosti, stravování a duševní pohody. Zjednodušeně můžeme charakterizovat zdravý životní styl zdravou výživou, dostatečným a všestranným pohybem a v neposlední řadě psychohygienou. Děti více než v minulosti žijí ve velice emočně vypjatých a složitých vztazích, doba je uspěchaná, klade důraz na úspěch a výsledek. Duševní pohoda a radost ze života úzce souvisí s našimi emocemi, které se musíme učit znát a pracovat s nimi. Když se naučíme vážit si sami sebe, znát své hodnoty, budeme si také vážit ostatních.

Hlavním záměrem tohoto projektu je tedy vytvářet u dětí zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu se zaměřením především na výživu, bezpečný a zdravý pohyb a duševní pohodu, dále předcházet nežádoucím projevům chování a jednání.

Povinnosti pedagoga ve vztahu k prevenci patologických jevů:

- ✓ Vždy na počátku školního roku v rámci provedení vstupní diagnostiky jednotlivých tříd zhodnotit potřebnost podpory.
- ✓ Zajistit dostatečnou prevenci a minimalizaci rizik nastavením potřebných pravidel ve třídě samotné.
- ✓ Dle TVP aplikovat podporu rodiny – navázání úzké komunikace a zajistit respektování ve vztahu ke Školnímu řádu.
- ✓ Pravidelně provádět potřebnou podporu rodině v péči o dítě s pravidelným záznamem do portfolia dítě (návrhy na opatření a jejich zpětná kontrola).
- ✓ V případě zjištění rizikového chování dítěte nebo rodiny, oznámit tuto skutečnost ředitelství školy.

- ✓ Dle případné potřeby budou zajištěna ředitelstvem školy další podpůrná opatření – podpora při zprostředkování návštěvy odborníků (sociální pracovníce, psycholog, speciální pedagog, speciální logoped apod.).
- ✓ Na základě potřeby bude dále doporučena péče PPP (případné vyšetření) podpůrné programy – vzájemná spolupráce.

Okruhy činností – vzdělávací nabídka prevence patologických jevů

Pedagog bude intenzitu činností volit dle aktuálního stavu skupiny.

Vzdělávací nabídka bude zaměřena na rozhovory v komunitním kruhu, scénky, dramatizace, vyprávění příběhů, zážitků ze života. Společně si vytvoříme piktogramy vhodného chování, zahrajeme si pohádku, navodíme pohybové a jiné činnosti ve dvojicích.

Záměry, cíle

- ✓ povedeme děti k osvojení si poznatků o bezpečném chování v prostorách školy, na zahradě i mimo mateřskou školu, zahrady, bezpečnostní vesty na vycházku
- ✓ budeme se vzájemně respektovat a vytvářet si kamarádské vztahy
- ✓ budeme manipulovat s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály, naučíme se o ně řádně starat
- ✓ budeme se učit dodržovat společně vytvořená pravidla a společenské normy chování
- ✓ budeme se učit navzájem si pomáhat, spolupracovat s ostatními
- ✓ postupně povedeme děti k poznání, že tak, jak se svobodně rozhodnu, ponesu za své rozhodnutí odpovědnost
- ✓ povedeme děti k úctě ke starším lidem
- ✓ povedeme děti k vzájemné spolupráci
- ✓ budeme dbát na dodržování společně vytvořených pravidel
- ✓ povedeme děti k zodpovědnosti za svoje chování
- ✓ budeme posilovat pocity uspokojení, uznání, prožívání radosti ze zvládnutého, poznaného
- ✓ budeme se učit hodnotit své chování a jednání a nést za něj vlastní odpovědnost
- ✓ budeme se učit sebeovládání
- ✓ budeme se učit chovat obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
- ✓ povedeme děti k sebeúctě
- ✓ budeme posilovat prosociální chování, ve vztahu k druhým lidem – rodina

Očekávané výstupy

- ✓ děti jsou schopny respektovat kamarády i dospělého
- ✓ umí si mezi sebou vytvořit pravidla a dodržovat je
- ✓ dovedou si vzájemně pomáhat a spolupracovat
- ✓ umí nést odpovědnost za své chování

V úrovni kompetencí se dostane do popředí

- ✓ kompetence k řešení problémů
- ✓ komunikativní kompetence sociální a personální
- ✓ kompetence činnostní a občanské kompetence

Nabídka vzdělávacích činností v oblasti zdravého životního stylu

- ✓ každodenní pohybové chvíle se zařazením zdravotních cviků
- ✓ dostatek přirozeného pohybu prostřednictvím pohybových her
- ✓ výlety do přírody, zdolávání přírodních překážek
- ✓ maximální využití zahradního náčiní a zahrady
- ✓ činnosti spojené s poznáním jednotlivých částí lidského těla
- ✓ budeme si hrát na zubaře – správná technika čištění zubů
- ✓ konstruktivní a grafické činnosti
- ✓ činnosti zaměřené na otužování organismu
- ✓ smyslové a psychomotorické hry
- ✓ budeme zařazovat sezónní sporty
- ✓ budeme využívat mlhoviště na zahradě školy
- ✓ provádění ranního filtru
- ✓ zařadíme divadlo, maňáskové scénky zaměřené na hygienické návyky
- ✓ povedeme děti ke spolupodílení se na přípravě jídla (příprava pomazánek, zdobení pokrmů zeleninou, výroba moštu...)
- ✓ zařadíme činnosti s poznáním zeleniny, ovoce, luštěnin, obilí + zpracování
- ✓ hry na zahradníky, prodavače, kuchaře
- ✓ budeme s dětmi odšťavňovač ovoce – další zdroj vitamin
- ✓ budeme zařazovat tzv. „mazací dny“, kdy si děti budou sami připravovat svačinu (starší děti si budou mazat pomazánku nebo sýr sami, mladší děti s pomocí učitelky)
- ✓ do jídelníčku budeme průběžně zařazovat nové receptury a při jejich nabízení využijeme motivace ze strany učitelek i kuchařek (vysvětlování významu látek, které pokrm obsahuje, jejich původ, způsob zpracování...)

- ✓ na schůzkách s rodiči budeme prezentovat zdravou stravu a zdravý životní styl jako základ zdraví dítěte, budeme navazovat spolupráci s rodiči

Cíle, záměry

- ✓ budeme rozvíjet u dětí pohybové dovednosti s posílením tělesného zdraví a uvědoměním si vlastního těla
- ✓ povedeme děti k osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, aktivnímu pohybu a zdravé výživě
- ✓ budeme dětem vštěpovat základy zdravého životního stylu prostřednictvím spolupodílení se na přípravě jídla (příprava pomazánek, moštování, slavnost)
- ✓ budeme podporovat fyzickou zdatnost prostřednictvím vycházek do přírody a okolí města
- ✓ budeme podporovat psychickou zdatnost vytvořením bezpečného prostředí a posílením psychické odolnosti
- ✓ budeme se učit projevovat své city, ovládat své chování
- ✓ přispějeme k posílení dětské organizmu prostřednictvím zdravého otužování
- ✓ budeme u dětí vytvářet povědomí o zdravém životním stylu
- ✓ povedeme děti k osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
- ✓ povedeme děti ke spolupodílení na přípravě jídla
- ✓ otužováním dětského organismu chceme přispět k posílení imunitního systému
- ✓ budeme rozvíjet poznatky o tom, co našemu zdraví škodí a co prospívá, naučíme se znát význam vhodné skladby jídelníčku (dostatek zeleniny, ovoce, luštěnin,) v naší stravě)
- ✓ průběžně budeme dětem vhodným způsobem vysvětlovat význam pohybu a zdravé stravy pro jejich rozvoj, budeme se snažit vytvářet u nich odpovědnost za své zdraví
- ✓ budeme se učit bezpečně chovat u vody, ve městě i na výletě

Očekávané konkretizované výstupy

- ✓ dítě dokáže zachovávat správné držení těla

- ✓ zvládá běžné způsoby pohybu a prostorovou orientaci v různém prostředí, pohybuje se koordinovaně a jistě
- ✓ zachází s běžnými předměty denní potřeby
- ✓ zvládá jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony
- ✓ pojmenuje části těla, některé orgány
- ✓ zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem, sportem
- ✓ chová se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (komunikace, hřiště, u lékaře)
- ✓ rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí
- ✓ má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- ✓ má povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- ✓ rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí
- ✓ uvědomuje si svou samostatnost, zaujímá vlastní názory, postoje a vyjadřuje je
- ✓ vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- ✓ vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- ✓ těší se z hezkých zážitků, zachycuje a vyjadřuje své prožitky
- ✓ umí spolupracovat s ostatními
- ✓ osvojuje si elementární poznatky o okolním prostředí
- ✓ vnímá, že svět je rozmanitý a má svůj řád
- ✓ uvědomuje si to, že vlastní chování ovlivňuje jejich život

7.3 Myšák Logísek

Charakteristika hlavního smyslu tohoto dílčího projektu

Koncem předškolního období má být dítě schopno souvisle, správně a srozumitelně se vyjadřovat a dorozumívat se s dětmi i dospělými. Proto je důležité, jak v rodině, tak i v mateřské škole, věnovat náležitou pozornost celkovému rozvoji komunikativních dovedností, dále rozvoji sluchových dovedností i zrakového vnímání a paměti a nesmíme opomíjet péči o správnou výslovnost a výraznost řeči. Společně usilujeme o to, aby děti dosáhly před vstupem do základní školy správné výslovnosti všech hlásek, dokázaly plynule vyprávět a bez větších obtíží komunikovaly s vrstevníky i dospělými.

Hlavním cílem je tak celkový rozvoj komunikativních dovedností dětí a logopedická prevence zacílená na správnou výslovnost.

Organizace logopedické prevence v MŠ:

- 1) Na začátku školního roku u dětí od 4 let pedagogové provedou vstupní depistáž, jejímž cílem je posoudit vývojovou úroveň řeči.

- 2) Na základě těchto depistáží rozhodnou o dalších doporučeních, která předají zákonným zástupcům.

- 3) U všech dětí budou učitelky každodenními aktivitami směřovat k podpoře předčtenářské gramotnosti, tedy dobrému rozvoji komunikativních dovedností se správnou výslovností.

Během celého dne jsou dětem nabízeny činnosti podporující rozvoj předčtenářské gramotnosti, tedy i řeči. Formou hry budou děti plnit různé úkoly, kde procvičí fonemický sluch, postřeh, rozvíjí slovní zásobu, zrakovou orientaci a další důležité schopnosti a dovednosti.

Děti využijí různé deskové hry, logopedické kartičky, logopedické pexeso, při dechových cvičeních děti zkoušejí foukat do peříčka, brčkem do vody, do magického balónku. Zábavnou formou učitelky provedou děti logopedickými cvičeními na motoriku a obratnost mluvidel. Pedagogové dětem nabídnou možnost práce s grafickými a pracovními listy.

Celkový vývoj komunikativních dovedností a diagnostiku řeči pedagogové budou zaznamenávat individuálně do vývojových portfolií každého dítěte.

Abychom zaručili přirozený vývoj řeči, je potřeba mít na paměti sounáležitost všech aspektů, které se na vývoji řeči dětí podílejí. Proto nejen my pedagogové, logopedičtí specialisté, ale především i rodiče prostřednictvím naší osvěty mají možnost pomoci rozvinout komunikační schopnosti svých dětí a s naší podporou jim v této oblasti připravit příjemné chvíle plné užitečné zábavy.

Práci s dětmi, které budou potřebovat intenzivní logopedickou podporu si rodiče mohou objednat u logopedické asistentky, která poskytuje dětem individuální pomoc.

Krátkodobé cíle:

- ✓ zvýšení kvalifikovanosti pedagogů (logopedické asistentky)
- ✓ zkvalitnění výstupových komunikačních kompetencí u dětí předškolního věku
- ✓ intenzivní podpora dětí s narušenou komunikační schopností prostřednictvím manipulačních logopedických kartiček
- ✓ podpora dialogu
- ✓ zkvalitnění podmínek pro vlastní vzdělávání

- ✓ cílená intervence směrem k rodičovské veřejnosti s metodickou podporou
- ✓ vytvoření databanky materiálů pro rodiče

7.4 Ježek František

Projekt bude včleněn do jednotlivých integrovaných bloků dle specifik jednotlivých tříd a jeho smyslem je získání základních vědomostí nezbytných k bezpečnému pohybu na silnici a v jejím okolí.

Děti jsou dnes již každodenní součástí silničního provozu, a to hned v několika rolích. Město, ve kterém se naše mateřská škola nachází, je frekventovanou dopravní tepnou, kterou obklopuje nejen železniční trať, ale i přetížená rychlostní silnice spojující Prahu s jihem. Městem projíždí velké množství kamionů a na komunikacích se vyskytuje několik nebezpečných křižovatek s dlouhými přechody. Díky dopravnímu hřišti, které je součástí školní zahrady tak máme ideální podmínky k praktikování dopravní výchovy.

Charakteristika hlavního smyslu dílčího projektu

Cílem tohoto projektu je osvojení si specifických dovedností, jak bezpečně reagovat v dopravní situaci, umět se v dopravním prostředí orientovat a naučit se používat základní pravidla silničního provozu.

Jedná se především o:

- ✓ Rozvoj dovedností potřebných pro bezpečný pohyb v okolí silnice.
- ✓ Pochopení významu bezpečného chování a postojů v dopravním prostředí a jejich osvojení.
- ✓ Rozvoj schopnosti rychlého a správného rozhodování
- ✓ Rozvoj odpovědnosti dětí k sobě samým a jejich respekt k druhým.
- ✓ Získání základních vědomostí nezbytných k bezpečnému pohybu na silnici a v jejím okolí.
- ✓ Získání základních znalostí pravidel, která určují chování účastníků silničního provozu, především jeho nejzranitelnějších účastníků.
- ✓ Získání základních znalostí a dovedností, které souvisejí s příčinou a následky dopravních nehod, které může dítě pochopit.
- ✓ Rozvoj znalostí a dovedností potřebných k bezpečnému chování v dopravním prostředí.

✓

Dítě by mělo získat v předškolním věku následující kompetence. Nejčastěji se z pohledu dopravní výchovy děti dostávají do těchto rolí:

Chodec

- ✓ Ví a umí bezpečně přecházet na přechodu pro chodce řízeném semaforem i bez semaforu.
- ✓ Poznává a ví, jaké světelné signály semaforu pro chodce povolují přejít a které příkazují „stát“.
- ✓ Ví a umí se bezpečně pohybovat po chodníku.
- ✓ Ví a umí se bezpečně pohybovat po silnici a na vlakových přejezdech.
- ✓ S dopomocí zvládne zvolit bezpečné místo pro přechod komunikace.
- ✓ Zná rizika pohybu mezi zaparkovanými vozy.
- ✓ Chápe pojem snížená viditelnost, zná reflexní prvky a umí je použít.

Cyklista, bruslař nebo jezdec na koloběžce nebo na skateboardu

- ✓ Zná a používá ochranné vybavení a zná jeho význam.
- ✓ Ví, kde je bezpečné se na těchto dopravních prostředcích pohybovat.
- ✓ Ví, kde na nich nesmí jezdit.
- ✓ Zná a dodržuje základní dopravní pravidla.
- ✓ Ví, jak se pohybovat na chodníku, na přechodu pro chodce, na cyklostezce.
- ✓ Zná význam základních dopravních značek a řídí se jimi.
- ✓ Vybírá vhodné místo pro jízdu na kole a koloběžce.
- ✓ Ví, že nesmí jezdit na silnici na kole bez dozoru.

Spolujezdec v autě

- ✓ Ví, jak se správně a bezpečně nastupuje a vystupuje z vozidla.
- ✓ Ví, proč je důležité používat bezpečnostní pásy.
- ✓ Ví, že nesmí rušit řidiče a jak se má chovat v roli spolujezdce.
- ✓ Ví, jaké hračky jsou vhodné pro zábavu za jízdy.

Cestující v hromadném dopravním prostředku

- ✓ Zná a dodržuje pravidla pro cestující ve veřejných dopravních prostředcích.
- ✓ Ví, proč je důležité se za jízdy pevně držet nebo sedět.
- ✓ Chová se bezpečně při čekání na zastávce.
- ✓ Ví a umí bezpečně nastoupit a vystoupit.

Výběr vhodného místa pro bezpečnou hru

Ke hře volí bezpečné místo mimo komunikace a chodníky.

8 EVALUACE

Cílem evaluace je ověřovat správnost, efektivnost a kvalitu všech činností v MŠ, včetně podmínek a vybavení školy. Do evaluace jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy, rodiče dětí i děti samotné, podílejí se na ní svými úhly pohledu – vytvářejí zpětnou vazbu, odrazový můstek pro další náměty ke zkvalitnění práce školy. Je brán zřetel i na pohled zřizovatele a širší veřejnosti, nové poznatky ve vzdělávání dětí a výsledky kontrol ČŠI.

8.1 Vnitřní evaluace

Hodnocení a evaluace ředitelkou a zástupkyní školy

Cíl	Evaluace všech oblastí, které ovlivňují kvalitu školy
Oblasti	<ul style="list-style-type: none"> ❖ objektivně hodnotí sama svou pedagogickou a řídicí práci ❖ dále se sebevzdělává k zefektivnění své pedagogické i řídicí práce ❖ kontroluje a hodnotí práci pedagogů ❖ kontroluje a hodnotí práci provozních pracovníků ❖ kontroluje vedení povinné třídní dokumentace ❖ naslouchá přáním a připomínkám rodičů, spolupracovníků, zřizovatele, široké veřejnosti, konstruktivní podněty dále zpracovává a vychází z nich v plánování dalších činností ❖ hodnotí celkovou práci a vizáž školy ❖ hodnotí funkčnost a aktuálnosti ŠVP i jednotlivých TVP, soulad s RVP, hledá nové náměty (evaluační dotazník na konci školního roku) ❖ hodnotí aktuálnost povinné dokumentace školy ❖ hodnotí vzhled školy – budovy i zahrady, jednotlivých tříd, hodnotí, co je třeba zlepšit, opravit, vyměnit, hodnotí i to, co se zlepšilo, akceptuje připomínky personálu
Metody a nástroje	Jak často
analýza dokumentů a produktů	Dle potřeby

Anketa, dotazník (rodiče, učitelé)	Min. 1x ročně
diskuze	Dle potřeby
dokumentace o dětech	Dle potřeby, hodnocení dětí dle nastavených pravidel pro pedagogickou diagnostiku – viz Vnitřní směrnice – ped. diagnostika
dokumentace o učitelích	Učitel dobrovolně zpracovává Plán osobního rozvoje, profesní portfolio.
hodnocení práce ředitelkou, zástupkyní	Dle potřeby
Hospitace řádná	Min. 1x ročně (Průběžné hospitace dle potřeby)
vzájemné sdílení	Dle potřeby
pedagogická rada	Min. 4x ročně
evaluační záznamy	Vzdělávacího procesu, sebehodnocení, hodnocení dětí
Kdo	Ředitelka, zástupkyně
Výstup	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dlouhodobý koncept školy ❖ Plán DVPP ❖ Změny a aktualizace školní a třídní dokumentace ❖ Vlastní hodnocení školy (podkladem pro hodnocení školy je souhrn všech hodnocení na konci školního roku) ❖ Zápisy s pedagogických rad, provozních porad ❖ Zápisy z jednání Školské komise města ❖ Vyhodnocení dotazníků a anket ❖ Zápisy z třídních schůzek ❖ Plán profesního rozvoje ❖ Profesní portfolio

Hodnocení a evaluace pedagogy

Hodnocení naplňování stanoveného obsahu, cílů a záměrů jednotlivých IB, dílčích projektů a doplňkových aktivit

Cíl	Ověření souladu podtémat integrovaného bloku v kontextu se stanovými cíli a záměry a také očekávanými výstupy (RVP PV, ŠVP PV, TVP PV)
Metody, nástroje, techniky	<p>konzultace učitelek – dle potřeby</p> <p>pedagogická rada</p> <p>provozní porada</p> <p>záznamy v třídní knize</p> <p>plánování dle Gardnera</p> <p>profesní portfolio</p> <p>hospitace</p> <p>vzájemné náslechy, hospitace a sdílení</p> <p>záznam do archu</p>
Kdo	<p>Pedagog, který vede dopolední činnost ve spolupráci s ostatními učitelkami, asistenty pedagoga a chůvami ve třídě.</p> <p>Pedagog, který realizoval projekt nebo byl účasten na doplňkovém programu.</p>
Výstup	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Záznamový arch Naplňování dílčích vzdělávacích cílů a záměrů ❖ Záznamový arch Naplňování kompetencí ❖ Záznamy v třídní knize ❖ Záznamy v plánování ❖ Hodnotící zprávy z hospitací a doporučení

Hodnocení podmínek vzdělávání

Cíl	Zhodnocení všech podmínek vzdělávání, které ovlivňují vzdělávací proces, analýza stávajícího stavu a plán potřeb a požadavků na další období
Metody, nástroje, techniky	<p>pedagogická rada</p> <p>záznamový arch</p>
Jak často	1 x ročně, dle potřeb průběžně
Kdo	všichni pedagogové, provozní zaměstnanci

Výstup	záznamový arch Inventáře – podmínky vzdělávání
--------	--

Výsledky vzdělávání

Cíl	Sledování pokroků vzdělávání u jednotlivých dětí
Metody, nástroje, techniky	konzultace p. učitelek záznam do portfolia dítěte konzultace s rodiči konzultace s odborníky z PPP diagnostika dětských prací
Jak často	průběžně dle potřeb, pravidelně 2 x ročně
Kdo	třídní učitelky
Výstup	záznamové archy v portfoliu dítěte

Profesní rozvoj učitele

Cíl	Sledování zvyšování kvality a výsledků vzdělávání podporou profesního rozvoje pedagogů
Metody, nástroje, techniky	Pohospitační pohovory
Jak často	1 x ročně
Kdo	pedagogové
Výstup	Profesní portfolio, Plán osobního rozvoje, Plán DVPP

8.2 Vnější evaluace

Hodnocení rodiči dětí

Cíl	Zhodnocení spolupráce s rodiči, zpětná vazba směrem ke vzdělávání i dalším oblastem, které mají na kvalitu vzdělávání vliv
Metody, nástroje, techniky	dotazník konzultace s rodiči třídní schůzky individuální schůzky emailová korespondence dotazníky na webových stránkách školy
Jak často	dotazník 1 x ročně, třídní schůzky 1x ročně, konzultace průběžně dle potřeby
Kdo	ředitelka ve spolupráci s ostatními pedagogy
Výstup	zhodnocení ve výroční zprávě školy

Hodnocení dětmi

Cíl	Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání na základě hodnocení, názorů a připomínek dětí
Metody, nástroje, techniky	rozhovory komunitní kruh, hodnotící kruh obrázková anketa
Jak často	Každý den po CA Průběžně dle potřeby
Kdo	Všechny děti ve spolupráci s učiteli
Výstup	obrázková anketa, záznam v třídní knize, fotodokumentace

Hodnocení zřizovatelem

Cíl	Zhodnocení podpory zřizovatele ve vztahu k podpoře předškolního vzdělávání
Metody, nástroje,	Rozhovory, emailová korespondence – dle potřeby návštěva v MŠ – dle potřeby

techniky	kontrola dokumentace – dle potřeby inventarizace -1 x ročně zasedání Školské komise města – dle potřeby zřizovatele
Kdo	Pověřená osoba za zřizovatele ve spolupráci s ředitelkou, zástupkyní nebo účetní školy
Výstup	Zápisy z jednání zastupitelstva Zápisy z jednání Školské komise města Výroční zprávy školy

POUŽITÉ ZDROJE

1. Čtyři pilíře vzdělávání pro 21. století
2. Strategie 2030
3. Školský zákon a související vyhlášky
4. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2020–2024
5. Výroční a Tematické zprávy ČŠI, např. Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2022/2023, Cesta ke kvalitě
6. Výroční zpráva školy za školní rok 2022/2023
7. Inspekční zpráva školy ze dne 30. 6. 2023
8. Strategické dokumenty KAP II. a III. a MAP Posázaví
9. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání 2022 VÚP Praha
10. Konkretizované očekávané výstupy RVP PV
11. Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy (1984)
12. Individualizace jako východisko pro plánování a realizaci obsahu předškolního vzdělávání, Mgr. Věra Krejčová, Ph.D. (2013)
13. NUV – Národní ústav pro vzdělávání - <http://www.nuv.cz/>
14. MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - <http://www.msmt.cz/>
15. ČŠI – Česká školní inspekce - <http://www.csicr.cz/>
16. Začít spolu - <http://www.zacitspolu.eu/>
17. Metodický materiál MŠMT k poskytování bezplatné jazykové přípravy v předškolním a základním vzdělávání, MŠMT září 2021
18. Metodické doporučení pro poskytování služeb školských poradenských zařízení žákům s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (a z odlišného kulturního prostředí), MŠMT září 2021

